

Nr. 22

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 1 d. Birželio (JUNE), 1906 m.

Metas XV

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Maskolija.

Caras atmetė visus svarbesnius, beveik vienbalsius žmonių atstovus užgirtus, reikalavimus. Tą dumoj savo kalboje apreiškė ministrų perdėtini, Goremikini. Jis apreiškė, jog randas negali paluosuoti politikuji nusidėjėliu, pažadėjo paluosuoti administratyviki, be sūdo sumtus, ir tai tasyk, kaip bus galima tokius paleisti. Klausimas ir čia dar vis yra, kada ir tuos, be jokios kaltės sėdintius, paluosuos.

Ant dūmos reikalavimo, kad būtų panaikinta viešpatystės rodė, Goremikini atsakė, jog toje rodo remiasi ant pamatinių Maskolijos tiesų, o pamatinių tiesų duma negali užkabinėti.

Goremikini dūmai teipgi apreiškė, kad randas nesutinka ir ant tokio kaimiečių apdovanojimo žemės plotais, kaip duma reikalauja; žadėjo vien ūkininkams pavesti dalį viešpatystės žemės. Sutiko vien peržiūrėti surėdymą mokesčių, teipgi peržiūrėti tiesas apie asabišką laisvę Maskolijos ukėse.

Tai gi mat Goremikini atmetė veik visus dūmos reikalavimus. Aišku, todėl, kad caras ir jo urėdninkai iš dūmos stengiasi padaryti tik savo įnagi, reikalauja, kad duma remtų vien tą, ko randas reikalauja, taigi kad duma būtų vien caro padėtoju, nedrįstų nesutinkančius su biurokratų siekais užgyrimus daryti.

Ką dabar toliau duma darys, nežinia. Kaip dabar dalykai stovi, susirėmimas dūmos su randa, rodosi, neišvengiamu.

Po atmetimo dūmos reikalavimų, demokratų partijos atstovai atlikę susirinkimą ir užgėrę sekandias rezoliucijas:

Kadangi rando atsakymas priešinasi išpildymui dūmos reikalavimų ir tokiu būdu naikina žmonių laisvę, tai skaitlingiausia dūmoje demokratų partija išreiškė randaui neužsitikėjimą ir reikalauja pasitraukimo tuojaus dabartinės ministerijos.

Darbininkų partijos atstovai, kokių dumoj yra randa, nedaug, užgėrę panašias rezoliucijas, tik jas išreiškė dar smarkiau. Darbininkų atstovai reikalauja, kad ministerija būtų išrinkta iš daugumos atstovų, taigi iš svarbiausių partijų.

Atsakydamas ant ministrų perdėtinio kalbos, kaimiečių atstovas Anitin išsaratavo gubernijos, apreiškė, jog rando pažadėjimai duoti kaimiečiams jų negali užgadinėti. Duoti pažadėjimai turi būti išpildyti. Ko kaimiečiai geidžia ir turi gauti — tai yra žemė ir laisvė. Randas gi nori, kad kaimiečiai išsikraustyti. Bet kaimiečiai nenori išsikraustyti ir to nedarys. Jie reikalauja žemės ir neužtenkančio pasiūlymo nepriims.

Lenkas Lednicki iš Minsko gubernijos skundėsi, kad randas savo atsakyme ne žodžio nesako apie tiesas nemaskolijukėse. Kaimiečių atstovas Aladin apreiškė, jog ministrų perdėtini, elgiasi

su žmonių atstovais kaip ponas, o ne kaip tautos tarnas. Aladin apreiškė, jog pati duma stovi arti revoliucijos. Pats parlamentas, ne jokiu būdu negalės but, jei jis negalės išpildyti to, ko žmonės reikalauja. Jei žmonės sykį sukils, jie išgriaus ne vien dūmą, bet ir patį randa.

Maskvos atstovas Kokoškin apreiškė, jog atleisti nusidėjėjus ir po žmonių sukilimui randas privalo; teipgi labai viso krašto žmonių randas turi tiesą atimti žemę nuo tų, kurie jos turi per daug.

Odesos atstovas Ščepkin teipgi apreiškė, jog neatbutinai reikia, kad stojanti prieš žmonių norus ministerija neatbutinai pasitrauktų. Tiesų ministeris stengėsi suitaikyti dūmą su randa. Jis pertikrinėjo, jog dabartinė ministerija nemislija žmonių laisvę naikinti. Jis įkalbinėjo, jog randas stengiasi seną valdymo būdą, sauvaiją biurokratijos aprubežuoti tiesoms; bet tų tiesų, jeigu jos biurokratams neparankios, jie ir nepildo, bet lauzo ant kiekvieno žingsnio.

Dūmos susirinkimas pasibaigė, ji, vien išėmus 7 biurokratijos atstovų balsus, pareikalavo pasitraukimo nuo vietos Goremikino ministerijos, nenorinčios išpildyti Maskolijos žmonių reikalavimų.

Atmetimas dūmos užgirtų reikalavimų suerzino Maskolijos žmonis. Darbininkai rengia jau štraikus. Suštraikavo darbininkai visų Juodųjų jurių portų. Rengiasi prie štraiko darbininkai visų Odesos dirbtuvių. Randas, nežinodamas ką daryti, griebiasi paprasto įnagi — areštavimo čielų pulkų darbininkų, kuom dar labiau juos suerzina, o nenuramina.

Peterburge paplito paskalas, buk caras davė Goremikini tiesą išvaikyti dūmą, bet tas, matyt, pabūgęs pasekmių tokio darbo, nedrįso daleidimui išpildyti.

25 d. geguž., dūma perkartinėjo klausimą nepaliečiamybės ypatos ir namų Maskolijoje, ko iki šiol ten nėra. Lenkijos atstovai protestavo prieš užmanytas tiesas, kadangi užmanytų tiesų paragrafuose neaiškiai paminėta apie panaikinimą ypatybių tiesų panačiojančių žmonių laisvę Lenkijoje, uždėtų po pasikėlimui lenkų 1863 metuose.

Laike perkartinėjimo liko si pakeltas klausimas reikalauti, panaikinimo kariško sūdo nusprendimo Rygoj, kuris aštuonis darbininkus nusprendė ant pakorimo. Duma užgėrė reikalauti panaikinimo to nusprendimo, bet ar randas dūmos reikalavimo neįpildė.

Varšavos jeneral-gubernatorius atsiliepė į vėliaus ministerių su nurodymu, jog išrinkti dūmon Lenkijos atstovai visi priguli prie lenkų separatistų partijos. Varšavos jeneral-gubernatorius reikalavo, kad būtų suareštuoti visi lenkai dūmos atstovai. Mat jam permaži tų, kuriuos be jokios kaltės gali areštuoti Lenkijoje, tai jis reikalauja suareštavimo net ministrų perdėtini, elgiasi

do. To, turbūt, jau nedrįs daryti nė vėliaus dalykų minas. Kadangi nėra abejonių, kad už lenkus dūmos atstovus užstotų visi jos sarnariai ir tai gal daug smarkiau negu už tiesas žmonių labai užmanytas. Kas šiandien pasiekia lenkus, jeigu tik biurokratams tuos pasisektų sukisti į kalėjimus, rytoj galėtų pasiekti tikrus maskolius.

Jeigu kas dar tikėjo, kad sušaukta dūma gali Maskoliją nuraminti, tai dabar ma, kad yra priešingai. Kitaip ir būti negal, jeigu caro tarnai, įsireizę, stabdo dūmos darbą, atmeta visus dūmos reikalavimus einančius ant žmonių labo. Tokiose sanlygose dūma, nors iš geriausių žmonių atstovų susidėtų, nieko gero žmoniams padaryti negal. Iš tikro, nors randas su žmonėmis elgiasi kuobliauriausiai, bet valdžia šiandien nebiurokratų rankose, bet iš vienos pusės revoliucionierių, iš kitos randa suorganizuotų juodųjų, kurių gal pats randas neįstengs paskui suvaldyti, kaip gana tankiai tėvai blogai mokinę savo vaikus, paskui jų negali suvaldyti.

Patarlė sako: kas sėja vėją, paprastai renka audrą. Ir Maskolijoje nedori biurokratų rankose, bet iš vienos pusės revoliucionierių, iš kitos randa suorganizuotų juodųjų, kurių gal pats randas neįstengs paskui suvaldyti, kaip gana tankiai tėvai blogai mokinę savo vaikus, paskui jų negali suvaldyti. Patarlė sako: kas sėja vėją, paprastai renka audrą. Ir Maskolijoje nedori biurokratų rankose, bet iš vienos pusės revoliucionierių, iš kitos randa suorganizuotų juodųjų, kurių gal pats randas neįstengs paskui suvaldyti, kaip gana tankiai tėvai blogai mokinę savo vaikus, paskui jų negali suvaldyti.

Dar tikinti randaui laukė 27 d. gegužio, taigi dienų suaktuvių caro apvainikavimo, paluosavimo politikuji, prasižengėliu, bet diena ta perėjo ant tuščio laukimo. Dabar Maskolijoje laukia vėl visuotinio štraiko, kurį visi samanėsnieje žmonės laiko vien už įžangą sukilimo žmonių visoj caro viešpatystėje.

Kalba teipgi apie suokalbį reakcijos ir biurokratijos pasekėjų, kurie buk nori dūmą išnaikinti ir Trepovą pagarsinti diktatoriumi. Toki vienok suokalbį pasiseka tik ten, kur žmonės nesilaiko vienybės, kur supratimas neaugstai pasikėlė. Paskutiniai, vienok, atsitikimai Maskolijoje rodo, kad į trumpą laiką net nemokančių nė rašyti, nė skaityti kaimiečių supratimas žymiai pakilo. Nors kaimietis ir nemoka skaityti, bet jau supranta netikumą rando ir neteisngumą caro valdžios. Susipratęs žmogus jau nelengva iš kelio išvesti. Randas, randa, prieš žmonis organizuoja juodąsias šimtnes, bet jų sarnariai susideda ne iš dorų žmonių, bet iš rando surinktų kriminalistų, koki už pinigų net savo motiną nėsmaugtu. Toki niekai ter milijonų žmonių visur atsi-randa, netruksta jų ir kraštuose augščiausiai kultūriškai pasikėlusiuose. Ant tokių vienok nieks negali remtiesi, kadangi toki niekai tarnauja vien tam, kuris jiems geriausiai užmoka.

Politiškos užmuštos ir pasikėsinimai ypač ant nedo-resnių caro tarnų dabar tankiau negu pirma pasitaiko. 27 d. gegužio Tiflės, ant Kaukazo, metė bombas į jeneral-gubernatorių Timofievą ir policijos perdėtinį

Martinovą. Mėtos bombos vienok neužgavo nė vieno, užmušė vien spangą jų įnagi kazokų. Martinov persovė vieną iš metusių bombą, bet kitam pasisekė pabėgti. Ant Kaukazo valdžios laukia visų gyventojų sukilimo.

Sebastopolij, prie Juodųjų jurių, laike peržiūrėjimo kariumenės po dievmaldystai caro apvainikavimo atminimo dienoj į kariumenę metė net kelias bombas. Explosijų 11 ypatų liko užmuštų, tame skaitliuje 5 vaikai, sužeistų gi skaitlių paduoda ant 100 ypatų. Laikraščiai rašo apie keturias suareštuotas ypatus. Peterburge liko si mirtinai sužeistas vieno revoliucionierio užvežtojas kalėjimo, kur laikomi politiskieji, Šatolov.

Ispanija.

Ispanijoje prasidėjo ceremonijos vestuvių karaliaus Alfonso XIII su angliškos karaliaus gimnės kunigaikščiute, Ena Bettenberg. (Nuotaka, atkakus į Ispaniją, pirmiausiai pareikalavo nuo karaliaus, kad jis, turėdamas valią, atleistų sūdo ant nuzudymo nuspremtam Fernando Livera. Mat Livera liko si sūdo ant nuzudymo nuspremtas, bet gyventojai Budajo-ros, neradami kito kelio, kreipėsi prie karaliaus nuotakos, prašydami atleidimo ant nuzudymo nuspremtam. Be abejonės karalius išpildys prašymą nuotakos. Matyt išpajinjonams ypač priankiams karaliui, rupi labiausiai — padaryti reklamą karaliui ir jo moterei. Svarbesniu kur kas yra: ar sūdo ant nuzudymo nuspremtas Livera iš tikro ant tos bausmės užaipeinė? Jeigu jis ant tokios bausmės neužsielpinė, jeigu jo nusidėjimas išsiauks rando ir jo tarnų neteisybės, tai nuzudymo nuspremdimo panaikinimas negali paeiti nuo valdžios, nuo karaliaus nuotakos malonės. Iš teip svarbių dalykų, kaip žmogaus gyvastis, nieks, net karalius ir jo nuotaka, negali sau reklamos daryti. Nuo karalių nieks ypatisių malonių nereikalauja, bet kiekvienas ukėsas nuo jų turi tiesą reikalauti teisingumo.

Grekija.

Terp Grekijos ir Rumunijos užgimė dideli nesutikimai. Mat grekonys, nekęsdami rumunų, paskerdė kelis rumunus Turkijoje gyvenančius. Rumunijos randas atsiauks į svetimas viešpatystes su reikalavimu padaryti galą žmonių skerdynėms Turkijoje. Grekija tą palaikė už žėidimą ir pertraukė su Rumunija diplomatiškus susisėsimus. Paprastai po pertraukimui diplomatiškų ryšių tarp viešpatysčių, užgema karės; šitame, vienok, atsitikime to nėra reikalo bijotiesi. Rumunijai karę nelengva su Grekija pradėti, kadangi rusai žiti šitų viešpatysčių nesu-siduria; kiti gi kraštai ne-perleidžia per savo teritoriją svetimų kariumenių.

IS LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Vilniaus kalėjime nuo per-

eitų metų sėdi tarnavęs Vileikos beprotamų studentas Dorpato universiteto, Samuelius Edelstein. Jam iki šiol nepasakė, už ką ji suareštavo. Giminės bandė išprašyti paleidimą ant kaucijos, bet valdžios kaucijos nepriėmė, nors suareštuotam iki šiol neįstengė pasakyti, už ką ji suėmė.

Lenkiškas laikraštis „Kurjer Litewski“ garsina, buk sustojęs išėdinėti laikraštis „Gazeta Wilenska“ neužilgio vėl bus leidžiamas, tik nesaiko ar toj pačioj pakrapioj.

Vilniaus jeneral-gubernatorius prisakė atiduoti po sūdu du kareivius: Sorokiną ir Lapiną, kadangi jie, Šiauliuose būdami, suitarę, ejo į privatiškus namus, neva darė kratas, neturėdami tiesos, ir bekratydami, vogė, kas jiems tinkamo į rankas pakliuvo. Teip vienok darė ne vien kareiviai, bet ir oficerai, darydami kratas kur nors Lietuvoj. Reikia ir tuos atiduoti po sūdu, ypač skaudžiai turėtų but nubauti teip darę oficerai.

Laikraštis „Novaja Zaria“ paduoda, buk kunigas Ambrozjevičia liko si vyskupo Roopo suspenduotas už tai, kad laike rinkimų dūmos atstovų ejo išvien su žydais, prieš Roopo sutvertą lenkišką krikščionių demokratų partiją. Bet politikos reikalai nieko bendro neturi su tikėjimu.

Lietuvos jeneral-gubernatorius pranešė visiems Lietuvos urėdninkams, jog visokios iškašos, teipgi kainų knygos, kvitos, ženklai, rokundos gali buti daromos, apart maskoliskosios, teipgi vietinėse gyventojų kalbose, taigi teipgi lietuviškoj, bet tik drange su maskoliska; maskoliskoj kalboj turi but tokios iškašos padarytos žymioms literoms ir matomoj vietoj; vienoj žmonių kalboj nevalia nė iškaby, nė kainų knygų, nė kvitų, nė rokundų daryti, bet vien drange su maskoliska kalba. Toks yra jeneral-gubernatoriaus padavdyjimas.

13 d. gegužio, Vilniuje miesto salėj buvo parengtas lietuviškas vakaras ir teatrališkas perstatymas lietuviškoj kalboj. Atlošė komediją „Audra giedroje“. Lietuviškas choras, po vadovyste Kelpės, padainavo kelias lietuviškas dainas.

Iš Vileikos, Vilniaus gb..

Pirma diena gegužio perėjo ramiai, nors čia yra dik-tai dirbtuvių su daugybe darbininkų. Valdžios tą dieną laukė, jeigu jau ne maistų, tai bent neprilanki-randaui demonstracijų. Policistai buvo sutraukti net iš kitų miestų ir kaimų, jie stovėjo prie dirbtuvių. Visos dirbtuvės vienok dirbo kaip paprastai, išėmus vien Kuč-kuriškių popieros dirbtuvių, kur darbininkai nuo seniai štraikuoją. Darbininkai reikalauja 8 val. darbo dienos, atilsio nedėlioms. Dirbtuvės dirba su dviem darbininkų atmainoms per dienas ir naktis, tai reikia dirbti 12 val., darbininkai reikalauja darbo su 3 atmainoms.

Iš Kauno.

12 d. gegužio Kauno mie-

sto teatre vietiniai lietuviai parengė teatrališką perstatymą lietuviškoj kalboj. Atloštos buvo komedijos: „Skarbo jieskototojai“ ir „Vie-nas iš mus turi apsivesti.“

Atkakus į Peterburgą Kauno gubernijos dūmos atstovui kn.Jarulaičiui, ant geležinkelio stacijos sulaukė jį žandarai ir nors jis sakėsi, kuom yra, kratė jo daiktuose ir išjieskojo kišenių.

1 d. gegužio (naujojo kalendoriaus), Kaune dirbtuvių darbininkai nedirbo ir mokintiniai augštesnių kliausių gimnazijos neatėjo ant lekcijų. Žmonės ant gatvių pamatė ne darbininkų demonstracijas, bet kariumenės su kanuolėmis, pasirengusios gelbėti carų tėvyne. 10 val. vakare, miesto sode eksplodavo bomba, bet žmonių neužgavo.

Iš Baltstogės, Gardino gb..

4 d. gegužio, į cukraus krautuves Belocko įėjo 15 ginkluotų vyrų ir pridėję revolverius prie krutinės kasieriui, pareikalavo pinigų. Bet kitas krautuvėse esantis pagalbininkas per atidarytą langą pradėjo šaukti pagalbos. Užpuolikai, paleidę porą, nieko neužgavusių šuvių, pabėgo.

Iš Baltstogės išsinešdino visi fabrikantai. Dirbtuvės Richtero, Komichau ir Hend-lero uždarytos. Lankia už-darymo ir kitų, mieste esančių, dirbtuvių.

Kaime Antoniuči, netoli Baltstogės, darbininkai laikė susirinkimą. Pajutusi apie tai policija, išvaikė susirinkusius, kurie, besigindami su revolveriais, išsiskirstė. Suimti — nė vieno nesusėmė.

Baltstogėj likosi išlipinėti atsišaukimai prisakanti fabrikantams išpildyti darbininkų reikalavimų, nes kitaip bombos busiančios darbe. Visi fabrikantai išvaiznėjo į užrubežius.

Netoli Baltstogės, kaime Marčuke, į gyvenimą užvežtojaus dirbtuvių Stranbacho atėjo 20 ginkluotų vyrų, 14 liko lauke, o 6 įėjo į vidų ir pareikalavo pinigų. Kada gi užvežtojas atsakė, kad namieje pinigų neturi, tai jį nuvedė į dirbtuvių kontorą, išlaužė kasą ir iš jos paėmė 3000 rublių ir surašioje sąrgus, prasišalino.

Baltstogėj suareštavo 5 vyrus. Juos policija apkaltina už mėtmą bombų.

Departamentas policijos prisakė Baltstogės žandarmus iš miestinio kalėjimo išsiųsti į Maskvą 60 politiskųjų, o į Peterburgą — 172.

Iš Dinaburgo, Vitebsko gubern.

Dinaburgo kalėjime sėdi 100 kriminalistų ir 450 politiskųjų, iš jų tik 40 yra po sūdu, likę sukimšti į kalėjimą ant gubernatoriaus prisakymo. 19 d. balandžio, 36 politiskųjų apreiškė, jog išsiųstų: 19 į Tobolsko guberniją, 10 — į Tomsko, 7 — į Vologdos.

Iš Latvijos.

Telsene dragunai nūsove Karklinį ir Nikitiną; paskutinis tarnavo Tukume už po-liceistą.

Hofdumbergo valsciuji

(Kuršėj) valdžios prisakė išgabenti iš Latvijos 20 neistinkimų joms ypatų.

Dorpatė, laike sukilimo žmonių, liko si nuo universiteto nuimtas maskoliskas erelis, bet dabar buvo įtaisė naują. Ant rytojaus vienok po iškabinimo, caro erelis vėl nežinia kur dingo.

Gubernatorius pranešė Latvijos valdžiam, jog jeigu kur valsciuje būtų surastos revoliucionieriskos proklamacijos, ant tų valscijų bus uždėtos pinigines bausmės.

Latvijos skraidytojų buriai pradeda plakti jau net visokios veislės skundžius. Jeigu tik skundai pasirodo neteisingais, įkrečia gerai suki-dėjai. Toks vaistas gal ir Lietuvoj sumazintų kiek skundėjų skaitlių. Lietuvoj gi netrukta mėgstančių skusti; mėgstančių tą daryti, rods, ir Amerikoj netruksta, tik čia mėgstanti tokį darbą nesikreipia į valdžią, bet į laikraščius. Neteisingi, vienok, skundai, vis tiek, kur apskundimai siųsti, yra labai baurūs.

Pirmą dieną gegužio Rygoj šventė veik visų dirbtuvių darbininkai; švenčančių darbininkų buvo su viršum 25000. Darbininkai ir ant rytojaus štraikavo ir skaitlius prie štraiko pristojusių pasididino.

Kaluceno valsciuje liko si sudaužyta rando karčiama. Užpuolikai, kurių buvo penki, išdaužė butelius su degtinu. Vieną iš jų suareštavo, o 4 perplaukė per upę. Aa ir pabėgo.

Mintaufoj neužilgio bus perkartinėjama prova merginos, latvių vadovės Margarietos Pizik. Ji, su keliais ginkluotais vyrais, užpuolė ant važiuojančio urėdninko, atėmė nuo jo ginklus; nuo pastoriaus Backo atėmė du revolverius ir du karabinus. Visur ji nuo dvarponių ir caro tarnų atiminėjo ginklus.

Sušauginėjimai žmonių Latvijoje nesiliauja. Nereikia todėl stebėtiesi, jeigu žmonės išnauso kyla, kadangi juos ir be sukilimo caro oficerai sušaudo. Geriau jau gintiesi, negu duotiesi paskersti be pasipriešinimo.

8 d. gegužio, 40 ginkluotų vyrų naktį užpuolė Balde-roj ant kareivių telegrafų rotos, surišo stovėjusį ant eargybos kareivį ir iš krautuvės paėmė 31 karabiną, prasišalino.

Sodiečių lietuvių Demokratų draugijele „Kelias.“

Vasarą 1905 m., viename Suvalkinės Lietuvos kampe 6 kaimų susipratiesieje sodiečiai padarė pamatus demokratiskajai draugijelei „Kelias.“

I. Pamatiniai draugijėles uždaviniai:

1) Kova už Lietuvos auto-nomiją, kurioj būtų visų šalies gyventojų (demokratijos) vyriausybė, seimas Vil-niuje išrinktas visuotinu, ly-giu, slaptu ir stačiu balsavi-mu, neišskiriant nė lyties, nė tikėjimų, nė luomų.

2) Bendra kova kartų su kitomis tautomis už sulygi-nimą Rosijos tautų, neiški-

anaiplo to draugijai jē
sišvēnča. Tada tik mok
ryrai atāš žmonijai na
kada jiems visuomēnē lyg
apmokēs algas; kada jie
bus uzišēmē krovimu - ma
nos, bet tarnaus visuom
nei.

Is kurių tik pusų mēs i
sim, vīr rasim, kad šīdieni
ne tvarka — ne tik valdžiosė,
ir draugijos surėdymė — y
visai sugėdai, netikė

kios kitokios nuo tų blogu-
my išiegos nėra, kaip tik so-
cializmas. Tegul tamsybės
paukščiai unksčia, tegul nak-
tiniai sakalai staugia, — bet
diena mėlės ir lygybės jau
brėksta, ir jokios nedorybių
spekos jos jau neatstums.

Ir mes, „Lietuvių Sociali-
stų Partija Amerikoje“, esa-
me pasisventę nešimui to
naujo mokslo mūsų vientau-
čiams. Mes stovim ant to
paties kelio, kaip socialistai
ir revoliucionieriai Lietuvos,
Rusijos, visos Europos ir vi-
so svieto. Ne iš pasileidimo
mes socialistais tapome —
kaip šiandien mus begėdiški
kunigai pramano, — bet var-
gas, skurdas ir kentėjimai
mus pastatė ant to kelio. Pats
nedorėliai tik nori
mums savo nedorybes pri-
mest. Mėilė tėvynės, mėilė
tautos, mėilė savo kėnciančių
artimų, savo brolių, mus
privertė stot į kovą.

Mūsų partija dar jauna
tebėra; vos tik antri metai
kaip ji suorganizavo. Vie-
nok jau turi suvėrus 700
sanarių, išleidžia sanvaitinį
laikraštį „Kovą“, išleidžia
propagandos lapelius, plati-
na socializmą, rupinas visų
lietuvių darbininkų reika-
lais. Darbas tas yra labai
didelis ir jį atsakančiai at-
likti, reikia ne 700 draugų,
bet keleto tukstančių. Juk
kad darbininkai jau būtų
praplėję savo akis, tai L. S.
P. A. turėtų draugų jau ne
700 bei visus 400000 lietuvių,
gyvenančių Sujungtoje Val-
stijoje Amerikos. Bet mūsų
broliai tebėra dar gerokai
įžlugę į visokių dumblių pel-
kes: vieni uoliai budavoja
bažnyčias, kiti karčiamas,
treti užsiėmę pirkimais gra-
bų savęs palaidojimui. Atei-
tis savo ir savo vaikelių, pri-
augančių kartų, nerupi mu-
sų žmonėms. Yra dar net ir
tokių, kurie sakosi esą socia-
listai, giria jį, bet pats ne
paduoda raukos susiorgani-
zavusiai mūsų partijai. Kiti
pasikakina, kad priguli ir
partijas anglių socialistų.
Ir taip mes liekam tik ne-
didelis būrelis, kurie ir stū-
miam priešakin visą socia-
listikos revoliucijos darbą.

Atsišaukiam šiuomi į savo
viengėdžius. Nusikratykim
minglas letargo, stokim petis
į petį po raudoną socializmo
paparčiu. Jeigu vieni kovo-
jame už ateitį mūsų visų, dro-
vėkimes mes tapti tik žiur-
tojais. Organizukimės į
kuopas „Liet. Soc. Part. Am.“
Atsišaukiam ir į tuos, kurie
— kaip antai Naujoje Angli-
joje — socialistais sakosi,
vienok organizuotam socia-
listų darbe nedalyvauja. At-
sišaukiame į visus lietuvius
darbininkus risti į L. S. P. A.
nes čia yra jūsų partija.
Visos kitos partijos yra susi-
tvėrę prieš jus, tik L. S. P. A.
reprezentuoja tikruosius ju-
sų reikalus. Buvo daugelis
mūsų tokių draugų, kurie,
pradėjus organizuoti mūsų
partiją, tikėdami pamatyti
iš jos staigiai stebuklus, ir
jie suorganizavo kuopeles.
Bet kaip greitai susiorgani-
zavo, taip greitai ir vėl užmi-
rė. Tokios kuopelės buvo
Traverse City, Minersville,
Mt. Carmel ir Westville.
Ten buvo ypatos, kurios žo-
kėjo kuopas suorganizuoti ir
teip lygiai pakrikdyti, nes tu-
rėjo ypatingus į ypatas ar-
ti stovinius prie L. S. P. A.,
arba — vieniems nepatiko
„ponų poteriai“, kitiems, kad
mūsų organas neesas „visiš-
kai laisvas“ (daugiausiai lai-
svamaniskieji „socialistai“
aimanavo, nematydami mu-
sų organo „romos krokody-
lių, ilgaskvernių, romikų
dvasio“ ir tt.). Jeigu mūsų
brolių darbininkų apsvietė-

mas but pakilesnis, tai ne ka-
tokios ypatos laimėtų: koznas
juk turi protą ir žinotų, kad
socialistai ne koliojimais ko-
voja — kaip darš laisvamai-
niai, — bet mokslu, apsvietė-
mu ir suvienytų spėkų revo-
lucijiniu veisimu. Atsišau-
kiam tad ir prie užmirėlių,
kviezdami pajudint sanarius,
atsistot ir išklist mums ran-
ką, kurie jau išėjome į lau-
kus. Mūsų laukia darbas —
meskim ypatingumą. Pra-
ėjusio pusmečio kova šliupi-
ni su socialistais ir jų susi-
liejimas su kunigais prieš so-
cialistus, gana parodė, kaip
bloga yra sekt paskui ypa-
tas. Principai turi būti mu-
sų uola, o ne ypatos. Ypa-
tos numiršta, keičia nuo-
mones ir pažvalgas. Už tai
budavot ant ypatų savo dar-
bą reikšia iš anksto mums
apsiskelbt ant prazuvimo.

Atsišaukdam prie lietuvių
darbininkų visuomenės, pra-
nešam, jog 10 d. berzelio š.
m. „Lietuvių Socialistų Partija
Amerikoje“ laikys Brook-
lyne, N. Y. 2-ąjį metinį susi-
vaziavimą (atsibus po adresu:
91—93 Grand st.). Todėl
meldžiam visus mūsų parti-
jos draugus ten reprezentuoti.
Kurie-gi nepriguli į L.
S. P. A., geistina, kad kiek
spėjant, susiorganizuotų ir
prisistytų susivaziavimui at-
stovus.

L. S. P. A. Centro organi-
zatorius,
J. O. Širvydas.

Ar reikia rašyti dėlto tik kad rašyti?

Vaikėžu budamas, pramo-
kės šiek tiek parašyti, išra-
šėdavau viską — ir sienas,
treti užsiėmę pirkimais gra-
bų savęs palaidojimui. Atei-
tis savo ir savo vaikelių, pri-
augančių kartų, nerupi mu-
sų žmonėms. Yra dar net ir
tokių, kurie sakosi esą socia-
listai, giria jį, bet pats ne
paduoda raukos susiorgani-
zavusiai mūsų partijai. Kiti
pasikakina, kad priguli ir
partijas anglių socialistų.
Ir taip mes liekam tik ne-
didelis būrelis, kurie ir stū-
miam priešakin visą socia-
listikos revoliucijos darbą.

Atsišaukiam šiuomi į savo
viengėdžius. Nusikratykim
minglas letargo, stokim petis
į petį po raudoną socializmo
paparčiu. Jeigu vieni kovo-
jame už ateitį mūsų visų, dro-
vėkimes mes tapti tik žiur-
tojais. Organizukimės į
kuopas „Liet. Soc. Part. Am.“
Atsišaukiam ir į tuos, kurie
— kaip antai Naujoje Angli-
joje — socialistais sakosi,
vienok organizuotam socia-
listų darbe nedalyvauja. At-
sišaukiame į visus lietuvius
darbininkus risti į L. S. P. A.
nes čia yra jūsų partija.
Visos kitos partijos yra susi-
tvėrę prieš jus, tik L. S. P. A.
reprezentuoja tikruosius ju-
sų reikalus. Buvo daugelis
mūsų tokių draugų, kurie,
pradėjus organizuoti mūsų
partiją, tikėdami pamatyti
iš jos staigiai stebuklus, ir
jie suorganizavo kuopeles.
Bet kaip greitai susiorgani-
zavo, taip greitai ir vėl užmi-
rė. Tokios kuopelės buvo
Traverse City, Minersville,
Mt. Carmel ir Westville.
Ten buvo ypatos, kurios žo-
kėjo kuopas suorganizuoti ir
teip lygiai pakrikdyti, nes tu-
rėjo ypatingus į ypatas ar-
ti stovinius prie L. S. P. A.,
arba — vieniems nepatiko
„ponų poteriai“, kitiems, kad
mūsų organas neesas „visiš-
kai laisvas“ (daugiausiai lai-
svamaniskieji „socialistai“
aimanavo, nematydami mu-
sų organo „romos krokody-
lių, ilgaskvernių, romikų
dvasio“ ir tt.). Jeigu mūsų
brolių darbininkų apsvietė-

Bet Gugi, tai ne šliupas
ir aš nematau, kaip jam o-
rasi be reikalo rašinėti ir dar-
gi, anot jo, parėjus namon
nuo dešimtsvarinio kujan
Teisybė, jis gal mano, kad,
pasigavęs manę klaidingą,

gaus ant manęs viršų, — vir-
šaus mat koznas trokšta. Bet
jis ant savo nelaimės, ką tik
neima, tai vis ne už to galo-
r viršų ir ausipikina rankas.

Štai, antrame mano straips-
nyje už esencijos su ta, iš ku-
rios arba „yra daroma“ jis
randa trečią ypatą. Aš gi
kū, kurie jau išėjome į lau-
kus. Mūsų laukia darbas —
meskim ypatingumą. Pra-
ėjusio pusmečio kova šliupi-
ni su socialistais ir jų susi-
liejimas su kunigais prieš so-
cialistus, gana parodė, kaip
bloga yra sekt paskui ypa-
tas. Principai turi būti mu-
sų uola, o ne ypatos. Ypa-
tos numiršta, keičia nuo-
mones ir pažvalgas. Už tai
budavot ant ypatų savo dar-
bą reikšia iš anksto mums
apsiskelbt ant prazuvimo.

Atsišaukdam prie lietuvių
darbininkų visuomenės, pra-
nešam, jog 10 d. berzelio š.
m. „Lietuvių Socialistų Partija
Amerikoje“ laikys Brook-
lyne, N. Y. 2-ąjį metinį susi-
vaziavimą (atsibus po adresu:
91—93 Grand st.). Todėl
meldžiam visus mūsų parti-
jos draugus ten reprezentuoti.
Kurie-gi nepriguli į L.
S. P. A., geistina, kad kiek
spėjant, susiorganizuotų ir
prisistytų susivaziavimui at-
stovus.

L. S. P. A. Centro organi-
zatorius,
J. O. Širvydas.

Bet Gugi, tai ne šliupas
ir aš nematau, kaip jam o-
rasi be reikalo rašinėti ir dar-
gi, anot jo, parėjus namon
nuo dešimtsvarinio kujan
Teisybė, jis gal mano, kad,
pasigavęs manę klaidingą,

Bet jei jis ir kitaip ga-
lėtų atsakyti, tai ar „Auš-
ra“ turėjo tiesą skolini pini-
gius kam nebuk, kuomet kiti
vyrai verti pašelpimo veltui
jo laukė ir skurdo, ir nyko?
Juk ir didžiausi patūkai,
imami nuo paskolintų į šalį
pinigų, negali visuomenei at-
mokėti už sunykimą tų vyrų,
kurie dirbo ir būtų dirbę
labai savo tautos. Antgalo,
„Aušros“ Dr. tės nėra vaishis-
ka įstaiga ir jos turtai nėra

didžiausi, kad ji galėtų su-
šelpiti kozną, kas prie jos
kreipiasi. Jeigu gi tas vyras
„Aušros“ ir „Gugio“ nuomonė
buvo verta pašelpimo, tai
tokių ji galėtų prisirinkti
šimtus, norėdama. Bet ne-
bandysiu „Gugio“ pertikrinti
tame; jis gali pasilikti prie
savo. Patėnys tik, kad
jis klaidingai suprato manę,
išgiriant tuos, kurie dirba su
kuju. Aš juos giriu ne už
tai, kad jie su kaju dirba; prie-
šingai, aš peikiu tuos, ku-
rie, galėdami už ko kito nu-
sitvert, atima kuji savo bro-
liui, kuris nieko kito negali
griebtis, ir aprime, prie jo
dirba visą savo amžį. Toki
pas manę mažą vertę turi.
Bet jei vyras, apsidairęs ir
nieko lengvesnio neradęs, pa-
lanja. Antrame „gi“ straips-
nyje norėjau „Aušrą“ prive-
sti prieto, kad ji pati pa-
tuostytų savo apikaklę. Bet
Gugi, per saumylstės aki-
nėm, gavo spaudą, visai ne
matė, ką aš norėjau parodyti
ir jam vis dar matosi, kad
jis ir „Aušrą“ yra be dėmės.
Jis vis dar tiki, kad „Auš-
ra“, sušelpdama tą, anot jo,
trečią ypatą, didelį darbą nu-
veikė ir laukia, kad ji vi-
sumenei atmokės už jos ru-
pestį apie ją (trečią ypatą)
savo darbu kada toliaus, nes
dabar ji (trečią ypatą) tik
vos keli mėnesiai, kaip mo-
kyklos suola apledo... Varg-
e, galia man Gugi, kad jis
tokią blogą atmintį turi, tur
but nuo to dešimtsvarinio
kujo. Nors aš neskaitau, bet
tas vyras jau daugiau kaip
keli mėnesiai yra pabaigęs
savo mokslą. Ar jis atsimu-
kės visuomenei, irgi nenoriu
užginti; ant svieto, kas tik
yra, viskas atsimoka, ir jei
ne savo pozityviškumu, tai
bent negatyviškumu vis ge-
rą atneša. Prie to mes esa-
me ne kas daugiau, kaip
gamtos tvariniai, o gamtoje
nieko gyno nėra; ir geras ir
blogas visur maišosi išvien.
Štai aš, — klaidingas, o Gu-
giui, teip labai įsitikėjusiam
į save, tik parodau, kad jis
klysta. Tas vyras, be savo
blogų pusių gali turėti šio-
kias tokias ir geras; juk prie
jo mulkystės, veidmainystės
ir noro gyventi iš kito, gali
prisimašyti ir, šiokis tokis
noras, pavidale saumylstos,
daleiskime, nuveikti ką gero
ir kitam, arba noras pakilti
aukščiau ir susilyginti bent
su savo diplomu. Tasyk,
žinoma, Gugi ir „Aušrą“ ga-
lės girti, o aš tylėsiu, ir gal
ne iš aš pats pasitursinsiu
prieš tą trečią Gugio ypatą.
Bet ne dabar!

Bet Gugi, sak, kad „Auš-
ra“ jo nesėlė, tik jam skoli-
no. Palauk Gugi: „Auš-
ros“ fondas yra pinigai vi-
suomeniški ir visuomenei pri-
valo žinoti, ant ko jie yra ap-
verčiami; kitaip jie galėtų
būti sunaudojami visai prie-
šingiems visuomenės mie-
riams. Dabar, ar visuomenė
žino, kad tas vyras emė iš vi-
suomenės „Aušros“ fondo pi-
nigus? Ar „Aušrą“ priėmė
nuo jo raštelį skolinimo? Ar
Gugi, kaip „Aušros“ rasti-
ninkas, savo atsakitoje paro-
dė, kad jam „Aušrą“ skoli-
no? Ant tų visų klausimų
tikiau, kad Gugi tik vieną tu-
ri — ne.

Bet jei jis ir kitaip ga-
lėtų atsakyti, tai ar „Auš-
ra“ turėjo tiesą skolini pini-
gius kam nebuk, kuomet kiti
vyrai verti pašelpimo veltui
jo laukė ir skurdo, ir nyko?
Juk ir didžiausi patūkai,
imami nuo paskolintų į šalį
pinigų, negali visuomenei at-
mokėti už sunykimą tų vyrų,
kurie dirbo ir būtų dirbę
labai savo tautos. Antgalo,
„Aušros“ Dr. tės nėra vaishis-
ka įstaiga ir jos turtai nėra

didžiausi, kad ji galėtų su-
šelpiti kozną, kas prie jos
kreipiasi. Jeigu gi tas vyras
„Aušros“ ir „Gugio“ nuomonė
buvo verta pašelpimo, tai
tokių ji galėtų prisirinkti
šimtus, norėdama. Bet ne-
bandysiu „Gugio“ pertikrinti
tame; jis gali pasilikti prie
savo. Patėnys tik, kad
jis klaidingai suprato manę,
išgiriant tuos, kurie dirba su
kuju. Aš juos giriu ne už
tai, kad jie su kaju dirba; prie-
šingai, aš peikiu tuos, ku-
rie, galėdami už ko kito nu-
sitvert, atima kuji savo bro-
liui, kuris nieko kito negali
griebtis, ir aprime, prie jo
dirba visą savo amžį. Toki
pas manę mažą vertę turi.
Bet jei vyras, apsidairęs ir
nieko lengvesnio neradęs, pa-
lanja. Antrame „gi“ straips-
nyje norėjau „Aušrą“ prive-
sti prieto, kad ji pati pa-
tuostytų savo apikaklę. Bet
Gugi, per saumylstės aki-
nėm, gavo spaudą, visai ne
matė, ką aš norėjau parodyti
ir jam vis dar matosi, kad
jis ir „Aušrą“ yra be dėmės.
Jis vis dar tiki, kad „Auš-
ra“, sušelpdama tą, anot jo,
trečią ypatą, didelį darbą nu-
veikė ir laukia, kad ji vi-
sumenei atmokės už jos ru-
pestį apie ją (trečią ypatą)
savo darbu kada toliaus, nes
dabar ji (trečią ypatą) tik
vos keli mėnesiai, kaip mo-
kyklos suola apledo... Varg-
e, galia man Gugi, kad jis
tokią blogą atmintį turi, tur
but nuo to dešimtsvarinio
kujo. Nors aš neskaitau, bet
tas vyras jau daugiau kaip
keli mėnesiai yra pabaigęs
savo mokslą. Ar jis atsimu-
kės visuomenei, irgi nenoriu
užginti; ant svieto, kas tik
yra, viskas atsimoka, ir jei
ne savo pozityviškumu, tai
bent negatyviškumu vis ge-
rą atneša. Prie to mes esa-
me ne kas daugiau, kaip
gamtos tvariniai, o gamtoje
nieko gyno nėra; ir geras ir
blogas visur maišosi išvien.
Štai aš, — klaidingas, o Gu-
giui, teip labai įsitikėjusiam
į save, tik parodau, kad jis
klysta. Tas vyras, be savo
blogų pusių gali turėti šio-
kias tokias ir geras; juk prie
jo mulkystės, veidmainystės
ir noro gyventi iš kito, gali
prisimašyti ir, šiokis tokis
noras, pavidale saumylstos,
daleiskime, nuveikti ką gero
ir kitam, arba noras pakilti
aukščiau ir susilyginti bent
su savo diplomu. Tasyk,
žinoma, Gugi ir „Aušrą“ ga-
lės girti, o aš tylėsiu, ir gal
ne iš aš pats pasitursinsiu
prieš tą trečią Gugio ypatą.
Bet ne dabar!

Bet Gugi, sak, kad „Auš-
ra“ jo nesėlė, tik jam skoli-
no. Palauk Gugi: „Auš-
ros“ fondas yra pinigai vi-
suomeniški ir visuomenei pri-
valo žinoti, ant ko jie yra ap-
verčiami; kitaip jie galėtų
būti sunaudojami visai prie-
šingiems visuomenės mie-
riams. Dabar, ar visuomenė
žino, kad tas vyras emė iš vi-
suomenės „Aušros“ fondo pi-
nigus? Ar „Aušrą“ priėmė
nuo jo raštelį skolinimo? Ar
Gugi, kaip „Aušros“ rasti-
ninkas, savo atsakitoje paro-
dė, kad jam „Aušrą“ skoli-
no? Ant tų visų klausimų
tikiau, kad Gugi tik vieną tu-
ri — ne.

Bet jei jis ir kitaip ga-
lėtų atsakyti, tai ar „Auš-
ra“ turėjo tiesą skolini pini-
gius kam nebuk, kuomet kiti
vyrai verti pašelpimo veltui
jo laukė ir skurdo, ir nyko?
Juk ir didžiausi patūkai,
imami nuo paskolintų į šalį
pinigų, negali visuomenei at-
mokėti už sunykimą tų vyrų,
kurie dirbo ir būtų dirbę
labai savo tautos. Antgalo,
„Aušros“ Dr. tės nėra vaishis-
ka įstaiga ir jos turtai nėra

didžiausi, kad ji galėtų su-
šelpiti kozną, kas prie jos
kreipiasi. Jeigu gi tas vyras
„Aušros“ ir „Gugio“ nuomonė
buvo verta pašelpimo, tai
tokių ji galėtų prisirinkti
šimtus, norėdama. Bet ne-
bandysiu „Gugio“ pertikrinti
tame; jis gali pasilikti prie
savo. Patėnys tik, kad
jis klaidingai suprato manę,
išgiriant tuos, kurie dirba su
kuju. Aš juos giriu ne už
tai, kad jie su kaju dirba; prie-
šingai, aš peikiu tuos, ku-
rie, galėdami už ko kito nu-
sitvert, atima kuji savo bro-
liui, kuris nieko kito negali
griebtis, ir aprime, prie jo
dirba visą savo amžį. Toki
pas manę mažą vertę turi.
Bet jei vyras, apsidairęs ir
nieko lengvesnio neradęs, pa-
lanja. Antrame „gi“ straips-
nyje norėjau „Aušrą“ prive-
sti prieto, kad ji pati pa-
tuostytų savo apikaklę. Bet
Gugi, per saumylstės aki-
nėm, gavo spaudą, visai ne
matė, ką aš norėjau parodyti
ir jam vis dar matosi, kad
jis ir „Aušrą“ yra be dėmės.
Jis vis dar tiki, kad „Auš-
ra“, sušelpdama tą, anot jo,
trečią ypatą, didelį darbą nu-
veikė ir laukia, kad ji vi-
sumenei atmokės už jos ru-
pestį apie ją (trečią ypatą)
savo darbu kada toliaus, nes
dabar ji (trečią ypatą) tik
vos keli mėnesiai, kaip mo-
kyklos suola apledo... Varg-
e, galia man Gugi, kad jis
tokią blogą atmintį turi, tur
but nuo to dešimtsvarinio
kujo. Nors aš neskaitau, bet
tas vyras jau daugiau kaip
keli mėnesiai yra pabaigęs
savo mokslą. Ar jis atsimu-
kės visuomenei, irgi nenoriu
užginti; ant svieto, kas tik
yra, viskas atsimoka, ir jei
ne savo pozityviškumu, tai
bent negatyviškumu vis ge-
rą atneša. Prie to mes esa-
me ne kas daugiau, kaip
gamtos tvariniai, o gamtoje
nieko gyno nėra; ir geras ir
blogas visur maišosi išvien.
Štai aš, — klaidingas, o Gu-
giui, teip labai įsitikėjusiam
į save, tik parodau, kad jis
klysta. Tas vyras, be savo
blogų pusių gali turėti šio-
kias tokias ir geras; juk prie
jo mulkystės, veidmainystės
ir noro gyventi iš kito, gali
prisimašyti ir, šiokis tokis
noras, pavidale saumylstos,
daleiskime, nuveikti ką gero
ir kitam, arba noras pakilti
aukščiau ir susilyginti bent
su savo diplomu. Tasyk,
žinoma, Gugi ir „Aušrą“ ga-
lės girti, o aš tylėsiu, ir gal
ne iš aš pats pasitursinsiu
prieš tą trečią Gugio ypatą.
Bet ne dabar!

Bet Gugi, sak, kad „Auš-
ra“ jo nesėlė, tik jam skoli-
no. Palauk Gugi: „Auš-
ros“ fondas yra pinigai vi-
suomeniški ir visuomenei pri-
valo žinoti, ant ko jie yra ap-
verčiami; kitaip jie galėtų
būti sunaudojami visai prie-
šingiems visuomenės mie-
riams. Dabar, ar visuomenė
žino, kad tas vyras emė iš vi-
suomenės „Aušros“ fondo pi-
nigus? Ar „Aušrą“ priėmė
nuo jo raštelį skolinimo? Ar
Gugi, kaip „Aušros“ rasti-
ninkas, savo atsakitoje paro-
dė, kad jam „Aušrą“ skoli-
no? Ant tų visų klausimų
tikiau, kad Gugi tik vieną tu-
ri — ne.

Bet jei jis ir kitaip ga-
lėtų atsakyti, tai ar „Auš-
ra“ turėjo tiesą skolini pini-
gius kam nebuk, kuomet kiti
vyrai verti pašelpimo veltui
jo laukė ir skurdo, ir nyko?
Juk ir didžiausi patūkai,
imami nuo paskolintų į šalį
pinigų, negali visuomenei at-
mokėti už sunykimą tų vyrų,
kurie dirbo ir būtų dirbę
labai savo tautos. Antgalo,
„Aušros“ Dr. tės nėra vaishis-
ka įstaiga ir jos turtai nėra

didžiausi, kad ji galėtų su-
šelpiti kozną, kas prie jos
kreipiasi. Jeigu gi tas vyras
„Aušros“ ir „Gugio“ nuomonė
buvo verta pašelpimo, tai
tokių ji galėtų prisirinkti
šimtus, norėdama. Bet ne-
bandysiu „Gugio“ pertikrinti
tame; jis gali pasilikti prie
savo. Patėnys tik, kad
jis klaidingai suprato manę,
išgiriant tuos, kurie dirba su
kuju. Aš juos giriu ne už
tai, kad jie su kaju dirba; prie-
šingai, aš peikiu tuos, ku-
rie, galėdami už ko kito nu-
sitvert, atima kuji savo bro-
liui, kuris nieko kito negali
griebtis, ir aprime, prie jo
dirba visą savo amžį. Toki
pas manę mažą vertę turi.
Bet jei vyras, apsidairęs ir
nieko lengvesnio neradęs, pa-
lanja. Antrame „gi“ straips-
nyje norėjau „Aušrą“ prive-
sti prieto, kad ji pati pa-
tuostytų savo apikaklę. Bet
Gugi, per saumylstės aki-
nėm, gavo spaudą, visai ne
matė, ką aš norėjau parodyti
ir jam vis dar matosi, kad
jis ir „Aušrą“ yra be dėmės.
Jis vis dar tiki, kad „Auš-
ra“, sušelpdama tą, anot jo,
trečią ypatą, didelį darbą nu-
veikė ir laukia, kad ji vi-
sumenei atmokės už jos ru-
pestį apie ją (trečią ypatą)
savo darbu kada toliaus, nes
dabar ji (trečią ypatą) tik
vos keli mėnesiai, kaip mo-
kyklos suola apledo... Varg-
e, galia man Gugi, kad jis
tokią blogą atmintį turi, tur
but nuo to dešimtsvarinio
kujo. Nors aš neskaitau, bet
tas vyras jau daugiau kaip
keli mėnesiai yra pabaigęs
savo mokslą. Ar jis atsimu-
kės visuomenei, irgi nenoriu
užginti; ant svieto, kas tik
yra, viskas atsimoka, ir jei
ne savo pozityviškumu, tai
bent negatyviškumu vis ge-
rą atneša. Prie to mes esa-
me ne kas daugiau, kaip
gamtos tvariniai, o gamtoje
nieko gyno nėra; ir geras ir
blogas visur maišosi išvien.
Štai aš, — klaidingas, o Gu-
giui, teip labai įsitikėjusiam
į save, tik parodau, kad jis
klysta. Tas vyras, be savo
blogų pusių gali turėti šio-
kias tokias ir geras; juk prie
jo mulkystės, veidmainystės
ir noro gyventi iš kito, gali
prisimašyti ir, šiokis tokis
noras, pavidale saumylstos,
daleiskime, nuveikti ką gero
ir kitam, arba noras pakilti
aukščiau ir susilyginti bent
su savo diplomu. Tasyk,
žinoma, Gugi ir „Aušrą“ ga-
lės girti, o aš tylėsiu, ir gal
ne iš aš pats pasitursinsiu
prieš tą trečią Gugio ypatą.
Bet ne dabar!

tada pinigai turėtų būti pa-
švesti pirkimui ginklų. Ko-
zną partija tegul išreikia sa-
vo nuomone.

Dr. Bacevičius — visuome-
niškas seimas tautiškas, su
mierių suvienyti visas partij-
jas. Nepartyviškai dirbdami,
negalime išsisaugoti intri-
gu. Išnaikykime tarp mūsų
intrigas, o dirbkime, kaippo
lietuviui.

Kun. Žilinskas — duokim
savo partijoms autonomiją —
kas link komiteto — jeigu
kurie aukantojai pasakytų,
kam jie skiria, komitetas tu-
ri išpildyti jų norą.

V. Ambrozevičius — kalba
prieš Dr. Šliupo išsitarimą,
kad Lietuvoje nėra ginkluo-
tos revoliucijos. — Reikimas
už kalbą ir priešai.

J. Perkunas — ar šelpiti
kurie yra nukentęji dvarpo-
niai, ar kunigai, kuriems atė-
mė pinigai.

Rikimai, kad neduoti tokių
ginklų.

F. Juodis — Pirmsėdį vie-
nas valdo visą susirinkimą ir
savo nuomone kreipia rei-
kalus į savo pusę.

P. Mikolajus — užmano,
kad partijų sanariai išreikš-
tų nuomones, ant kokių nuo-
monių galime susivienyti.

Kun. Žilinskas — kalbėki-
me bepartijiskai, tik kad su-
sitaisyti.

A. Jasulis — mūsų seimas
turi būti be partijų.

A. Jurgeliūnas — seimas
ant to tik ir susauktas, kad
kaip nors susitaisyti. Kaip
galime susitaisyti, jeigu ne-
žinome vieni kitių nuomonių.

Ant ko turime taikintis?

Bučiškas — kam imti par-
tijas. Aš tautietis lietuvis.
Rinkime centrališką komi-
tetą, o tas tegul dirba sulyg
mūsų norų.

Daugelis balsų reikalauja
rinkti komitetą.

Pirmsėdžiui užklausus, visi
pristoja.

Kun. Jusaitis — bet ant
kokių išlygų.

Pirmsėdis užklausia, ar ne-
geriau būtų, kad komitetas
būtų išpildantis, o ne valdan-
tis. Komitetas turėtų tik iš-
pildyti valią visuomenės.

Dr. Šliupas praneša, kad
jau tuoj bus 6 valanda ir tu-
rėsime užbaigti sesiją. Va-
kare bus kitoje vietoje viet-
nių draugystių surengtas vi-
suomeniškas susirinkimas,
kurį atliks, galėsime tenai
susieti ir išrinkti centrali-
šką komitetą.

Žaliaukas — negalime atė-
mė iki 12 valandai naktį.
Atimtas jam balsas.

V. Skaržiūkas — bereika-
lingai kelti rikimą. Jau 6 ir
sesija turi būti užbaigta.
Kad dar reikia išrinkti komi-
tetą, tai tą galėsime atlikti
susirinkus ant Labor Lyceum,
po koncertui ir po prakal-
bų.

Pakyla dar didesnis sumi-
šimas.

Kun. Žilinskas užklaui-
sia, ar negalima laikyti seimą
ilgiau kaip iki 6.

Praneša, kad galima už-
trukti ir ilgiau.

Jis vėl užklausia delegatų,
kaip jie nori, ar ilgiau pa-
laukti, ar atidėti užbaigimą
seimo ant rytojaus.

Daugelis pradeda rėkti,
kad neapsiima laukti iki ry-
tojų. Kiti sako, jie pribu-
vę tik ant vienos dienos, ir
jie negali ilgiau užtrukti.

Inešta likti dar ir rinkti
komitetą. Inešimas priima-
tas.

Pirmsėdis užklausia iš kiek
ypatų turės komitetas susi-
dėti.

Račinskas užmano, kad iš
septynių. Priimta.

Ant prezidento perstatytas
kun.

ŽVĖRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmelj.

SKYRIUS VII.

Atidalinimo organai.

Vysokios nereikalingos, tankiai vodingos medegos, pasilikusios prie degimo musų kūno, arba teip vadinamos išmetos, neatbutinai turi but prašalintos iš kūno. Nuodingą angliarugštį, kaip žinome, prašalina plaučiai. Apart jos yra dar ir daugiausia kune vodingų medegų. Jas kraujas gabena į inkstus ir į odą ir išvoro inkstais pavidale myzaly, o oda — pavidale prakaito.

DALIS I.

Inkstai.

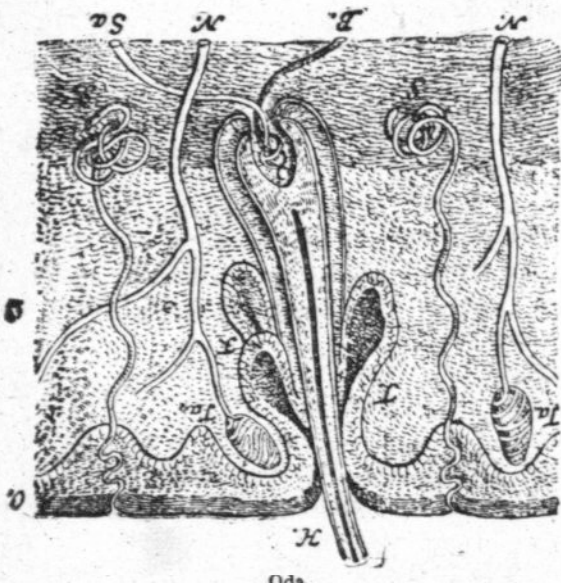
Inkstai — du raudonos parvos gumbeliai pupos pavidalo. Jie yra prie užpakalinės sienos pilvo lomos. Besidaranti inkstuose myzalai teka dviem dudelėmis į pusę. Kaip tik puslė prisipildo, myzalai iš jos išteka laukan.

DALIS II.

Oda.

Perpiovę odą, galime patęmyti, kad ji susideda iš dviejų eilių — iš teip vadinamos odėlės arba viršutinės plėvės ir tikrosios odos.

Viršutinė dalis odėlės (O) susideda iš mažyčių dalelių. Tos dalelės nuolatai nutrupa pavidale pleiskanų. Nutrupėjusios atsinaujina tokiu būdu, kad apatinė, minkštoji odėlės eilė, išauga ir persikeičia į eilę raginių dalelių. Odelę nera nė išnešiojan-

Oda.

O — odėlė. L — tikroji oda. T — taunkiniai gumbeliai. S — prakaitiniai gumbeliai. H — plaukai. Sa — arterijos šakutės. B — šakutės venos matintinis plaukai. N — nervai besibaigiantys dasytėjimo kumeliais Ta.

čių kraują indelių, nė nervų. Todėl ji nejausli, ji uždengia, saugoja vien esančią giliau eilę tikrosios odos.

Tikroji oda (L) išrežyta išnešiojančių kraują indelių ir nervų. Joje yra dasytėjimo nerviniai kumeliai. Taigi ta odos eilė yra dasytėjimo organu, ji persegsti mus apie visokias vodingas įtekmes, galinčias užkenti musų kūnui.

Odoj yra daugybė mažyčių gumbelių. Jie atsidaro ant odos paviršiaus mažoms dudelėms, odos oloms. Odos gumbeliai yra dviejų veislių — taunkiniai ir prakaitiniai.

Taunkiniai gumbeliai (T) išrodo kaip tiesios arba vinies pavidalo dudelės. Kadangi musų kūno šiluma yra suviršum 37° Celciaus termometro, tai prie tokios temperatūros — taukai sutirpę, jie išsisklaido ant odos — į ją įstępa. Mes tepame čebatus ir plėškes taukais, kad jos būtų minkštos; kiekvienos veislės taukai suminkština odą, saugoja ją nuo sutrukimio ir luzimo. Esanti odoj plaukeliai teipgi susitępa taukais ir teipgi nuo to buva minkštai.

Prakaitiniai gumbai (S) yra tai ilgos, laibos dudelės; apatinės jų dalys susuktos. Prakaitiniai gumbai nuolat leidžia prakaitą, taigi vandenį su jame sutirpusiomis kūnui nereikalingoms medegoms. Prakaitas nuolatai garuoja iš musų kūno kaip garai, arba renka kune skystimo pavidale.

Oda tokiu būdu gana svarbus musų kūno organas, kad ji būtų sveika ir galėtų atlikti savo užduotį, reikia ją saugoti. Oda reikia visada užlaikyti švariai, kuotankiausiai reikia maudyti ir mazgoti ją su muilu. Tasyk odo sklytules neatsikimti ir odos gumbeliai galės priderantį darbuotiesi. Apart to, bus panaikinti nemalonūs atidalinimų kvapai, gadinanti orą ypač kambariuose. Užlaikant odą švariai, tankiai ją mazgojant, prasišalina ir ant jos galinčios patekti iš oro visokios bakterijos, tarp kurių yra ir ligų gimdančios.

Reikia teipgi odą pratinti prie visokių aplinkybių, ypač gi prie šalčio. Jeigu koka nors kūno dalis greitai atšala, ypač jeigu ji prakaituota, tai lengvai galima persalti, o persalimas gimdo visokias ligas. Bet nesunku patęmyti, kad ypač kaimų darbininkai, jurininkai, gyvenanti visada ant oro, nors daugiau negu miestų gyventojai turi progos persalti, persala ne taip greitai. Taigi aišku, kad norint kumą apsaugoti nuo persalimo, reikia ji pratinti prie temperatūros permainų, ypač reikia būti ant atviro oro. Prievertas dirbti uždarytuose kambariuose, ypač jau neteip prilankiose salnygose, bet ir jis gali savo kūną pripratinti prie temperatūros permainų, reikia tik tankiai maudytiesi šaltame vandenyje, arba kasdieną mazgoti visą kūną šaltu vandeniu.

Plaukai (H) — yra tai ilgos raginės laibos dudelės. Kiekvienas plaukas laikosi

odoj savo šaknimis ir auga. Jeigu plaukas išpuola, arba jeigu jį išpėsti, jis atauga. Bet jeigu plauko šaknis apmirė, plaukai jau neatauga, nors vartotume kasdien kaip išradę išgiriamaus vaistus. Norint apsaugoti plaukus nuo išslinkimo, reikia sveikai užlaikyti galvos odą, tas bus kur kas geresniu vaistu nuo plikimo negu labiausiai išgiriama vaistai. Reikia todėl tankiai šukuoti plaukus, mazgoti galvą, nes tokiu būdu nuo jos prašalinsime taukus, pleiskaną, dulkes; reikia teipgi sandariai dangstyti galvą, nes uždengimai sulauko odos garavimus.

Kaip matėme, visoki kūno organai normaliskai darbuojasi tik prie temperatūros 37° Celciaus termometro. Kūnas žvėrių arba paukščių uždengtas vilna arba plunksnomis. Ir vilnos ir plunksnos sulauko šilumą, nedaleidžia kūnui atšalti arba įkaisti. Žmogus gi turi nuogą odą, neturi tokio užklojalo kaip paukščiai arba žvėrys. Todėl žmogus nešioja drabužius, kurie turi jam užstoti vilną ir plunksnas.

Kokius drabužius turi nešioti žmogus, tas paeina nuo metų laiko ir klimato to krašto, kuriame gyvena, teipgi nuo užsiėmimo, amžiaus ir sveikatos žmogaus. Bet drabužiai, koki jie nebūtų, turi but padidinti iš audimo perleidžiančio orą, kadangi tik toki drabužiai nesulaukia odos garų ir prileidžia prie odos orą iš lauko, kuris geriausiai sudrutina odą.

Apart to, drabužiai iš tokių audimų nepermirksta teip greitai prakaitu, kaip drabužiai padidinti iš neperleidžiančių oro medegų. Permirkę prakaitu, šlapi drabužiai sulauko odos garus. Toki drabužiai prilimpa prie kūno ir per tai tarp kūno ir drabužių nėra tarpo pripildyto oru, kuris sunkiai perleidžia šilumą; pertain kūnas greitai atšala ir tas gali pagimdyti peršalimą. Odos garus ir dulkes perima ypač apatiniai marškiniai. Todėl prie kūno negali prisigriebti jam reikalingas šviežias oras. Kad marškiniai galėtų geriau perleisti orą, juos reikia kuotankiausiai skalbti.

Nagai yra tai raginiai dangčiai uždengianti galus paskutinių pirštų sanarių. Nagai auga ir išauga toliau negu siekia pirštų galai. Todėl juos reikia nukarpyti. Nagai sudrutina pirštų galus, imant kokius nors daiktus, kojų gi pirštus sudrutina darant žingsnius. Jeigu mes neturėtume nagų, negalėtume su pirštais palmti ypač smulkių daiktų ir negalėtume tokių daiktų laikyti rankose.

BESIVEISIMAS.

Visoki gyvunai, gyvenanti ant žemės, kad palaikyti veislę, turi daugintiesi, vestiesi, kitaip veislė jų turėtų išnykti, kadangi nėra ant svieto gyvo daikto, kuris gyventų amžinai, visi turi mirti. Turi daugintiesi ir žmonės. Tam tikslui iš kūno gyvūnų ir žmonių atsidalina ypatiškos medegos, iš kurių išsivysto nauji gyvūnai, vaikai.

Ne visi gyvūnai veisiasi vienaip. Vieni veisiasi nelytiškai, taigi pasidagimimui gyvūnų nereikia dviejų lyčių, veisiasi be prisidėjimo specialiskų lytiškų organų. Prie nelytiško besiveisimo negal but nė kalbos apie kiaušinius, sėklas ir kitokius veisimosi įvairius. Nelytiškas besiveisimas buva tik pas žemesnius gyvūnus.

Vieni tos veislės gyvūnai veisiasi per pasidalinimą. Taigi, gyvūnai priaugus atskancio didumo, kūnas jų pradeda dalytiesi ir kiekviena dalis įgauna tokią jau pavidalą, koki turėjo gyvūnas prieš pasidalinimą, įgauna visus organus, kokių truko tuojaus po pasidalinimui. Tokiu būdu iš vieno gyvūno pasidaro du. Taigi šitas veisimosi būdas panėsi į veisimasi tulų augmenų.

Antra belyčio veisimosi forma — yra tai teip vadinamas bumburavimas. Naujas gyvūnas prie šitos formos pasidaro iš mažos motiniško kūno dalies arba teip vadinamo bumburėlio.

Trečioji belyčio veisimosi forma — yra tai teip vadinama sporogonija. Prie šito būdo, kūnas gyvūno pasidalina į daugelį smulkių dalių, iš kurių išauga nauji gyvūnai.

Ketvirtoji forma — yra tai teip vadinama kopuliacija. Prie šito būdo du gyvūnai susijungia viens su kitu teip, kad kūnas vieno kaipi pereina į kitą.

Visi augštesniejie gyvūnai veisiasi lytiškai, taigi veisimuisi reikia dviejų lyčių, moteriškos ir vyriškos. Lytiškai veisiasi ir stovintis ant augščiausio išsivystymo virbalo žmogus. Prie tokio veisimosi būdo gyvūno kūne tveriasi ypatiški kumeliai vadinami kiaušiniiais, iš kurių su laiku išsivysto vaikai, nauji sutvėrimai, nauji paukščiai, žvėrys arba žmonės, bet kad iš tokio kiaušinio galėtų išsivystyti naujas sutvėrimas, reikia, kad jo medega susijungtų su teip vadinamais sėkliniais kumeliais. Lytiškai veisiasi ne vien žmonės, bet teipgi daug ir žemesnio skyriaus sutvėrimų, kaip tai: moliuskai, vabalai, net augštesnės veislės kirmėlės. Yra gyvūnai besiveisianti dvejojai, taigi lytiškai ir drauge nelytiškai.

Pamatu lytiško besiveisimo yra kiaušinis. Paprastai, iš ypatiško organo, vadinamo kiaušininuku, atsidalina celė. Kaip celė, kiaušinis susideda iš protoplazmos ir branduolio. Tokio sudėjimo kiaušinis buva tik iš pradžių, ką tik atsidalinęs iš kiaušininuko. Paskui į protoplazmą pereina ir kitokios medegos. Pradinė protoplazma, perėmusi kitokias medegas, pastoja tryniu ir prie to dar prisideda maitingos medegos. Pas paukščius, pavėikslan, dar apsaugojimui kiaušinio, iš lauko buva kietas kevalas. Svarbiausia, vienok, kiaušinio dalis yra tai (Toliaus bus)

IŠ VISUR.

Iš Ekaterinoslavo kalėjimo valdžios 24 d. gegužio išsiuntė 107 politiskus nusidėjėlius į Siberiją.

Chersoniaus gub. 25 d. varuose visi laukų darbininkai suštraikavo.

Pietinų Vokietijoje perėta sanvaitę daugelyj vietų siautė dūdos su debesų praplyšimais, nuo ko užgimę tvanai labai daug nuostolių pridirbo.

Caro randas viešai pagarsino, jog reikalavimo dūmos paluosuoti visus politiskus ne gali išpildyti; sutinka paluosuoti vien administracijos įkalėjimus sukištus be sūdo, taigi visai ne kintus žmonis. Tas jau nėra kokia nors rando malonė. Kitur už suareštavimą žmonių be reikalo administratorių gana skaudžiai baudžia sudai; daro tą sudai ir tveriančioj Maskolijos dalį Finlandijoje, kur caro pašlemėkai dar nespėjo sudemoralizuoti rando.

Specialiska demokratų komisija perdavė dūmai apsvartyti naujus tiesų užmanymus, tarp kurių yra: 1) visuotinas balsavimas lygus vyrams kaip ir moterims, 2) nepaliečiamybė ypatos ir namų. Visuose Maskolijos kraštuose dvarponiai stengiasi savo dvarus kad ir užpusę vertės parduoti ir su gautais pinigais išsinešdinti iš Maskolijos.

Kursko gubernijoje, kur užgimė kaimiečių maištai, išsiųsti jų švaidymui kareiviai Obajeno regimento atsikakė imti aštrius patronus, taigi jie atsikakė sandyti į žmones.

„Susidrangavusi Priesa“ matyt nuo caro rando gavo žinią, jog 27 d. gegužio, taigi dienų sukaktuvių apvainikavimo caro iš kalėjimų bus paleisti politiskieji prasižengėliai, išėjus teip vadinamų teroristų, taigi kovojančių su burokratais bomboms.

Batume, ant Kaukazo, likosi plėšikų užmuštas amerikoniškus vice-konsulius, W. H. Stuart. Jis ne Amerikos ukėsas, bet Anglijos; pildė vien pareigas Amerikos vice-konsuliaus.

Simbirsko gubernijoje buvo smarkus susirėmimas sukilusių kaimiečių su kazokais. Susirėmime 4 kaimiečiai likosi užmušti, o apie 200 tapo sužeistų.

Garsios anglų kastynės Prancuzijoje, Courriers, kur 10 d. kovo prazuvo su viršum 1000 darbininkų, dabar užsidėję. Ugnies neįstengia užgesinti.

Wellmažo ekspedicija rengiasi neužlįgti ant orlaivio iškiti prie šiaurinio žemgalio. Orlaivį padirbo ekspedicija Paryžiaus.

Salonikės apskrityj, Turkijoje, šimtas grekų stengėsi išdegti bulgariską kaimą Starozina. Užpultam kaimui atėjo pagelbėti turkiški kareiviai. Susirėmimo su jais 17 grekų likosi užmuštų.

Laikraštis „Naša Zliza“ pagarsino, buk visos esančios Maskolijos sosto, taigi caro, girios, likosi už 2500000 dol. parduotos Berlyno kapitalistų sindikatui. Jeigu teip, tai, matyt, caras ren-

giai dumti iš Maskolijos, jaučia, kad ant griuvančio sosto negalės užsilaikyti.

23 d. gegužio pasimirė Norvegijos sostapilėj, Christianioj, pagarsėjęs visame sviete norvegiskais raštiniukais, Henrik Ibsen, kurio dramoms verstos beveik į visas civilizuočių tautų kalbas. Ibsen gimė 20 d. kovo 1828 m. tuose.

Respublikoj San Domingo, Vakarinėse Indijose, jau vėl užgimė revoliucija.

Ant prigulincios Holandijos salos Celebes, sukile čia buviai sumušė išsiųstą jų švaidymui holiandiskos kariuomenės dalį. Mat holiandiečiai naktį bandė veržti pasikėlių tvirtynę. Besiginant užpuolimą numušė. Prie to du oficerai ir 33 kareiviai likosi užmušti.

80 kontraktuočių darbininkų iš Vengrijos Amerikoje ne priėmė ir sugrąžino atgal. Jie sugrįžo į Trieste'ą ant garlaivio „Franco“. Čia jie pareikalavo, nuo garlaivių kompanijos sugrąžinti pinigų už kelionę užmokėtų, bet išpildyti jų reikalavimus atsakė kompanija. Tie iševiai norėjo sugriauti kompanijos triobas, bet subėgę policistai, juos išvaikė.

Pašto siuntinių iš Tifliso, viešpatystės bankui išsiųstame iš Tifliso į Peterburgą, atėjus ant vietos, viduryj, vietoj aukso, kaip turėjo but, rado akmenis ir pėską. Aukšinių pinigų siuntinių turėjo but 100000 rubl.

Peterburgo policijos departamentas išsiuntinėjo gubernatoriams priskyrimą paleisti iš kalėjimų tokius nusidėjėlius, kuriems kaltės ne galima darodyti. Ant to žandarai padavė vidaus ministeriui užklausimą, ką daryti su toms ypatoms, sėdinčioms kalėjimuose, kurios pasodytos tik už tai, kad turėdė ant žmonių įtekme (Mat Maskolijoje ir tas yra nusidėjėju). Vidaus ministeris pavedė gubernatoriams su tais daryti tą, ką nori. Tie žmonės gubernatorių be jokios kaltės į kalėjimus sukalauti pagerinimo buvio kareivių ir panaikinimo atskirų kazokų regimentų. Kad turėti savo pusę ir ne maskolų apgyventų kraštų gyventojus, duma rengiasi reikalauti autonomijos ir visiškos tautiškos liuosybės tokių kraštų gyventojams. Jeigu, užgyrus tokius reikalavimus, caro randas išvaikytų dūmą, tai ant jo pultų ir atsakymas. Per išvaikymą dūmos caro randas prieš savę sukeltų ne vien kaimiečius, bet teipgi kareivius ir visus ne maskolius. Duma teipgi rengiasi užgirti tiesas su visu panaikinancius tikėjimiskų prievartą, nori uždrausti rando kokiū nors būdu kištiesi į tikėjimiskų žmonių reikalus. Matyt todėl, kad duma rengiasi jau į kovą su caro rando.

Garsus Trepov varinėja intrigas ir drauge su cariskos gim. kunigaikščiais, stengiasi atimti nuo dūmos tiesą reikalauti kokių nors paluosavimų žmonėms. Jis renka, arba, geriau sakant, padirba žmonių protestus prieš dūmą, stengiasi pertikrinti nieko nežinantį carą, kad reikalavimams dūmos ne pritarla žmonės. Nors tie protestai, talpinami rando laikraščiuose, yra neva iš visokių Maskolijos kraštų, bet laikraštis „XX amžis“ išrodė, kad jie vienoj kalvėj nukalti, taigi jie padirbti Trepovo kanceliarijoj. Paprastai tokius darbus vadina falšavimu, o lietuviškai vadina suklastavimu ir už juos teip darančius baudžia sudai, bet caro sudai, turbut, Trepovo ne baus. Mat Maskolijoje yra dvejoja dora: dora burokratų ir dora paprastų žmonių. Už ką paprastus žmonis baudžia sudai, to gana tankiai griebsi caro tarnai ir už jų nedorus darbus nieks ne baudžia, bet priešingai, sudai baudžia tuos, kurie drysta išrodinėti priešingus dora burokratų darbus. Pereitotarninko dieną caro gvardi-

jos oficerai turėjo susirinkti, ant jo nutarė melsticar, kad jis dūmą išvaikytų ir kad, vietoj dūmos, suvaldytū reikalaujančių laisvės, įsteigtų karišką diktaturą. Taigi aišku, kad Maskolijoje turės užgimti kova tarp rando ir laisvės reikalaujančių žmonių. Kas iš tos kovos išeis pergalėtoju, tas paeis jau nuo pačių Maskolijos žmonių. Jeigu žmonės rems laisvės reikalaujančius, jie laisvę apturės; jeigu gi žmonės apsisleis, randas dar gali viršų paimti.

Ukininkų pasiuntinai dūmą, ant surinkimo, apdirboj projektą reikalavimų. Ukininkai reikalauja: kad ne jokios tiesos negalėtų but išduodamos be pritarimo dūmos; kad duma, be jokių tarpininkų, susineštų tiesiog su caru; kad būtų panaikinta viešpatystės roda; kad ukininkams, be atlyginimo, būtų išdalintos rando, caro, klišotųjų ir cerkvių žemės, o nuo privatiškų savininkų už mažą užmokesnį; kad tiesos ukininkų būtų sulygintos su tiesoms kitų luomų; kad būtų įvesti mokesčiai nuo turto ir pelno vietoj dabartinių; kad būtų panaikinti mokesčiai nuo reikalingų visiems produktų, kaip tai: arbatos, cukraus, geležies, kerosino ir tt.; kad ukininkų vaikai, be jokio mokesčio, galėtų mokytiesi visokių skyrių mokyklose; kad būtų panaikinta nužudymo bausmė; kad valdžia galėtų tiesiog dūmai perduoti užgimus apie valdžiu reikalus.

Garsi duma, kad turėti savo pusę, kovoj su burokratija, kuodaugiasiaj prietarėj, stato iš pradžių svarbiausius reikalus dar stojančių caro pusę luomų. Ji nori užgirti, kaip socialistai reikalauja, nacionalizavimo žemės, taipgi kad žemė būtų ne privatiškų žmonių savačia, bet tautos. Tą Maskolijoje padaryti ne teip sunku, kadangi ten savininkais žemės yra vien didžturčiai, ukininkai žemės neturi, bet jų valdoma žemė priguli ne ypatingai, tik valdčiams, vien Lietuvoj ir Lenkijoje ukininkų žemė priguli jų valdantiesiems. Toliau rengiasi reikalauti pagerinimo buvio kareivių ir panaikinimo atskirų kazokų regimentų. Kad turėti savo pusę ir ne maskolų apgyventų kraštų gyventojus, duma rengiasi reikalauti autonomijos ir visiškos tautiškos liuosybės tokių kraštų gyventojams. Jeigu, užgyrus tokius reikalavimus, caro randas išvaikytų dūmą, tai ant jo pultų ir atsakymas. Per išvaikymą dūmos caro randas prieš savę sukeltų ne vien kaimiečius, bet teipgi kareivius ir visus ne maskolius. Duma teipgi rengiasi užgirti tiesas su visu panaikinancius tikėjimiskų prievartą, nori uždrausti rando kokiū nors būdu kištiesi į tikėjimiskų žmonių reikalus. Matyt todėl, kad duma rengiasi jau į kovą su caro rando.

XXI S. L. A. seimas. Prirengimai seimo prasidėjo gana anksti. Subatos vakarą, 26 d. gegužio, buvo jau visa lietuvių apgyventa aplinkė lietuviškoms ir amerikoniškomis vėliavomis papuosta, o da labiau nedėlios rytą. Matyt, kad didesnė dalis lietuvių labai prijaunčia S. L. A., nes puosė savo stubas, nepaisydami visai ant kun. Kriauciūno, ir kitų doros myktojų veiksmų. Visa lietuvių apgyventa ap-

linkė išrodė labai gražiai ir, rodėsi, kad šitas seimas didžiausia lietuvių tautiška šventė; papuošimas, ištisų, darė ant žmogaus gilų įspūdį — sužadino jausmus meilės tėvynės. Vienas dalykas, tegul nebus užmirštas: nors lietuvių darbininkai įstengė papuošti savo grintelles, vienok kun. Kriauciūnas to neįstengė padaryti, vienas jo namas su bažnyčia, lyg bastilija, riogsojo be papuošimo, lygiai kaipi usnys tarpe gražiausių kvietų. Matyt geras tėvynės mylėtojas!

27 d. gegužio nebuvo labai graži: buvo gana vėsu, net daugumas žmonių buvo žiemiskai apsidėję; lynojo. Apie pietus perstojo lijus ir manyta, kad išsigiedruos, vienok neteip išpuolė — lijo. Tiesa, išmaršuojant iš Bridgeporto, apie 3 val. po pietų nelijo, vienok, atėjus puskelį, pradėjo lyti ir daugumas maršuočiųj perslapo. Vienok, nežiurint į tą ir nežiurint ant kun. Kriauciūno keiksmų, žmonės nepabuge dalyvauti apvaikščiojime. Buvo didžiausias apvaikščiojimas, koki lietuvių kada Chicagoj parengė. Dalyvavo jame iš viso 13 yvairių draugysčių. Minios maršuojančių ir važiuojančių nusi-tęsė apie 10 blokų. Vėžimų iš viso buvo suvirš 70, tarp jų du su keturiais arkliais. Paroda prasidėjo nuo kampo 33čios ir Morgan gatvių ir traukė 33čia, Halsted, 31ma, La Salle, 33čia ir State gatvėmis į salę.

Suėjus visiems dalyvaujantiems parodoje ir pašaliniami į salę, prasidėjo, apie 4 val., pildymas programos, kuris net iš 40 punktų susidėjo! Jau iš-pat pradžių buvo manyta, kad jokių būdu nebus galima visą programą pervaryti, nes, ar tai jau kai išsėdėti 8—10 val? Jau fizišką darbą žmogus, bedirbdamas, tiek labai pavargsta, o čia reikia klausyti, kas kurkas labiau paalsina negu paprastas darbas. Užtai ir likosi apie 10 punktų nespildytų, vienok ir teip visas nusitrukė iki 11 val.

Apvaikščiojimą atidarė vietinis kuopos prezidentas, p. M. J. Damijonaitis. Pirmiausiai užėjo ant tribunos p. A. Olševskis; jis antiklierikaliskoj kalboj užgriebė kunigus, ypač tuos Chicaginjus, kurie draudė draugystės žinti dalyvumą apvaikščiojime. Teipgi išrodinėjo reikalą ir naudą vienybės. Jo kalba publikai labai patiko. Antras kalbėjo anglas advokatas Morse Ives, kaip atstovas miesto majoro. Jis trumpai aiškino naudą valstiečių šios šalies ir, kad, girdi, lietuvių išnyks, jeigu netapę valstiečiais. Mat, anot jo nuomonės, buvimas valstiečių, palaiko tautystę, neduoda iš-tautėti, kas, sulyg mano manymo, ne visai teisinga. Kaip gi pastojimas Amerikos ukė-s gali išgelbėti lietuvių tautą? Tiesa, reikia tapti šios šalies valstiečių, bet kad nevalstietis greit istautėtų, tai jau bus advokato svajonė: daugumas mylinčių tėvynę nėra valstiečiai Amerikos. Po kalbų, Dr. V. Kudirkos draugystės choras padainavo „Tėvynė“. Daina teip publikai patiko, kad išaukė ant rykiu ir choras padainavo „Iš tolimos šalies.“ 4 punktas buvo kekliamacija „Linkėjimas ir dainius“ S. Laukitės ir E. Damijonaituko. Tame punkte tilpo nevien deklamacija, bet ir solo E. D. ant piano ir pasukilo solo daina. Savo uduotį abu atliko kuogeriausiai. 5) Kalba prezidento S. L. A. J. Tareilos. Kalbėtojas

labiausiai kalbėjo apie Susivienijimą: jo siekius ir naują. 6) Duetas, L. Saban-kiutės ir M. Damijonaitienės; atliko nepergeriausiai. 7) Orchestra „Concert overture“ Lavalles. 8) Dainų „Lietuva tėvynė mūsų“ vaikų choras atliko labai gerai. 9) Solo „Atsisveikinimas su Alpais“ ir „Ogiontės sapnas“, M. Kabašins-kienės atliko labai gerai. 10) Kalba A. Ramanaucko. Jis aiškino naudą mokslo, la- vimosio proto ir reikalingu- mą risti su Susivienijimu. 11) Dainavos quartetą Valpa- raiso Universiteto studentai kurie atliko savo uždutį la- bai gerai, publika atšaukė juos atgal, jie sugrįžė, padai- nuo toasta. 12) Dr. V. Ku- dirkos Dr-tės choras dainavo „Saulės tek.“ 13) Dekla- macija „Laisvė“, Antigona Kabašinskiutė. Deklamaci- jos žmonės taip tapo perimti, kad net daugumas asaras nuo akių šluostė. Aiški kalba ir gestai padarė didelį įspūdį ant publikos. Pabai- gus, pagrajino ant piano „Nemuno Vilnis.“ 14) Or- chestra „Lietuviškos dainos“, F. Beidel'o, dirigento Dr. V. Kudirkos Dr-tės choro ir ve- dėjo visos orchesteros P.F. Bei- del sukunpanavo melodijas populiariškų Lietuviškų dai- nų, ištiesy galima sakyti, tas buvo didžiausiu papuošalu viso koncerto. Nesigailėjo jis laiko nė darbo, kad atlik- ti ir padidinti mūsų ir taip mažą muzikos literatūrą. Jm istiesy reikia didžiausią gar- bę pripažinti, nes, atmirkim kad mažai svetimausių rasi- me, kurie mums taip tarnau- tų. Priderėtų lietuviams pa- sistengti, kad tas jo darbas neprazūtų, bet liktų ant am- zių, kad atspautų ir kompo- zitoriui už darbą šep-teip at- lyginti. 15) Dr. J. Želvie- nės kalbėjo apie vaikų auklė- jimą, darbininkų padėjimą ir unijas. Išaiškino, kaip pats darbininkai turi valdytis ir nesiduoti kitiems išnaudoti. 16) Kalba Valp. Un. moksle- eivio S. Struckaus: Apie vertę mokslo. 17) Daina „Sveiki broliai dainininkai“ vaikų choro, nusidavė la- bai gerai. 18) Orchestra, overture „Liberty“, F. Bei- del'o. 19) Daina „Vilija“, 109 kuopos S. L. A. vyrų choro, nusidavė nepergeria- siai. 20) Jančevskio kalba apie Susivienijimo naudą ir revoliuciją. 21) Daina „Gi- rėj“ Dr. V. K. choras. 22) Orchestra „Bettel Student“, Millocker'o. 23) Deklami- cija „Lietuomenė“—M. Da- mijonaitienė. Atlikla labai gerai. 24) Kalba Valp. Un. moksleivio B. Balevičiaus. Jis aiškino žmogaus ir gyvu- nų išsivystymą, laikydamas po akių vertę mokslo. Jis kalbėjo, jog žmogus, nors ir fiziškai labai menkas sutvė- rimas, vienok protu atsiekė daugiaus už visus kitus gy- vūnus, — pasidarė karalium sutvėrimo. Žmonių jau tuomet nelabai daug bebūvo salėje ir labai gaila. Be to jau žmonės užėmė kaip bitys, vienok kalbėtojas taip savo entuziastiška kalba patraukė publiką, kad visi buvo lyg apmirę ir daugumas sakė, kad kalbėtojas, nors ir ko- kias penkias valandas kalbė- tų, visgi nenusibostų. P. B. geras oratorius ir jis, tiesų pasakius, buvo geriausias vi- so apvaikšiojimo kalbėtoju. 25) Duetas ant piano, Marė ir Jonas Bijanskučiai. Atliko labai gerai. 26) Orchestra „Nemuno Vilnis“ Dr. V. Kudirkos. T. Beidel sutaisė jas visai orchesterai. Reikia stengtis, kad ir tas darbas neprazūtų. 27) Daina „Link- mas pavasario atėjo diena“,

vaikų choro. 28) Kalba Dr. A. L. Graičiuno apie „Aušrą“ jos mieriūs ir nau- dą. 29) Orcherstrą „Poet and Reasant“ Suppe'. 30) Daina „Medeja“ ir „Marse- lietė“, Dr. V. Kudirkos cho- ras. Užbaigė labai gerai. 31) Kalba A. Bijansko. M. J. Damijonaitis uždarė ap- vaikšiojimą. Visas programos nusisekė labai gerai, o kad perligas buvo, tai prisiejo kai-ką ap- leisti ir trumpinti. Vienok Chicagoos lietuviai da nebūvo tokio apvaikšiojimo matę ir reikia tikėtis, kad ji atmins. Reikia da paminėti, kad salė buvo gana gražiai papuosta, ypač chiniškoms žvakėmis. Virš paaiškinimo kybojo mē- lynas skara su parašu: „Laisvė Lietuvai ir Pasekmė XXI Seimui S. L. A.“ Gilumoj buvo paveikslai: Keistutis, Lincolnio ir Washingtono; kraštuose: Vytauto, Algirdo ir Gedimino. Prisakyj, ant paaugstinimo, stovėjo vaini- kas iš gyvų kvietkų 36 S. L. A. kuopos ir Lyra iš gyvų kvietkų Dr. V. Kudirkos Dr-tės—dovanos XXI seimui. SESIJA I. Prasidėjo 9 val. ryto; viso delegatų buvo 55, bet vėliau prisirinko 60. M. Damijo- naitis ir B. Jasulis peržiū- rėjo delegatų mandatus. Persaukus visus ir užėmus prez. J. Tareilai vietą, kilo tuojaus protestai prieš 36tą kuopą, rengusią seimą. Mat atvykę delegatai pabūgo, kad iš tos kuopos net 18 delega- tų, jie, remdamiesi ant pas- kutinės atskaitos, kuri išlei- sta suvirš du mėnesiai prieš seimą, aiškino, kad kuopa te- turėjo tiesą rinkti 14 delega- tų, taigi, tikslai tiek rinkti, kiek atskaitoj pažymėta. Prez. kuopos, M. J. Damijo- naitis, aiškino, kad konstitu- cijoje to nėra paminėta. Apart to, buvo klausta O. Komiteto, kad jis praneštų, nuo kokių sąnarių reikia rinkti delegatus, ar vien nuo senų, 6 mėn. išbuvusių, ar ir nuo naujų. Kilo apie tai karšti ginčai, nes mat 36tos kuopos delegatai nelegali- šiai esą išrinkti; vienok taip sakanti delegatai neturėjo jokio pamato išrinktus dele- gatus atimesti ir po visų gin- čų likosi pripažinta, kad de- legatai legališkai išrinkti ir kiekvienas iš jų turi lygią atskaitą. Pasibaigus tam, iš- rinkta prie seimo delegatų zenklm M. Damijonaitienė ir M. Laukienė. Vienok zenk- lai nebuvo regti, kadangi ki- lo vėl protestai prieš Water- bur'o kuopos delegatus. Damijonaitis skaito rezolu- ciją atsiųstą iš Waterbury'o. Rezolucijoje buvo protestas tuometarpinio, neva litos ku- opos komiteto prieš išrinktus delegatus. Rinkimas atsibu- vęs nelaike, buvus padaryta partija, negalėjo išrinkti at- sakančių delegatų ir po rez- oluciją pasirašę 141 sąnarys nepripažįstą J. Tareilą. J. Ze- mantaucką ir A. Porylaiką už delegatus. Kilo ginčai. Sekretorius kuopos aiškino, kad partijų nebūvę, prez. sa- kė, kad rezolucija — absur- das. Ant galo, seimo dele- gatai atmetė rezoluciją dėl- to, kad siuntėjai jos nerei- kalavo kuopos administraci- jos sušaukti kitą susirinki- mą, bet dirbo savarankiškai, kas neįspūla. Atsiųsti de- legatai pripažyti už legali- škus. Segimas zenklėlių ir skaitymas pereinio seimo pro- tokolo. Beskaitant protoko- lą, išėjo aikštėn, kad S. L. A. protokolų knygy, svarbiau- sio organizacijos dokumento, nėra; nežinia kur jos esan- čios. Mat Centr. sekretorius nežinojęs pirma, kad knygy

nėra, o dabar negalėjęs su- jieškoti —ėjo nuo Ainošaus pas Kaiposių. Ant galo, pa- aiškino Dr. J. Želvienei ir sekretoriui, pasiliko delega- tai prie nuomonės, kad kny- gos pas advokatus esančios. Tuom pasibaigė I sesija 12 val. (Toliau bus.) In Lietuvišką jaunomene. Nesykį jau moksleiviai Valparaiso Universiteto atsi- šaukinėjo prie Lietuviškos jaunomenės, zadindami ją prie apšvietimo, prie mok- slo, kurs lošia taip didelę ro- lę gyvenime kiekvienos tau- tos. Dabartinis mūsų jau- nimas — tai visa ateitis jau- nos Lietuvos, visa viltis pra- budusios tėvynės. O ateitis Lietuvos juo geresnė bus, juo dailesnė — juo dorešnius, apšviestusius sunus turės. Labas tėvynės paeina nuo labo jos vaikų, nuo mūsų ypatingo labo, o mūsų ypati- škias labas paeina nuo mūsų patių; mes patys tverame sau gerovę, laimę ir dēlo, kad sutvert sau laimę, mes turim mokėt tai padaryti, mes turim suprast, kokiū bu- du mes galim pagerinti savo buvį. Aiškūs dalykas, jog lengviau mes tą padarysim, jeigu busim apšviestusi ir, dēlo tai, mes kviečiam savo brolius prie mokslo, kvietim ir kviečiam savo tautiečius ne tik į mūsų mokyklą, bet abelnai į mokyklas, kadangi mokyklose lengviausia įgyti mokslą, apšvietimą. Bal- sas kviečiančių nepraskam- bėjo tuščiai — jau turim pa- sekmes to atsišaukimo: nors ir neseni tai buvo, bet nuo to laiko jau daug pribuvo mums naujų draugų; pribu- vo netik iš artimesnių valsti- jų, bet ir iš tolimesnių. A- part to, gavom dešimčius lai- škų su įvairiais užklausimais arba ir pranešimais, jog „ta- da ir tada pribūsui“. Toks skaitlingas atsišaukimas mu- sų jaunomenės liudyja, jog mūsų jaunimui rūpi dalykai apšvietimo, jog čia, turėdami progą, kokios neturėjo, iškili- savo tėvynę, mūsų broliai griebiasi už knygos ir jeigu iškiliol neskaitlingai lanko mokyklas, tai rods tik dēlo, kad daugumas nežinojo, kaip ir kokiū būdu imtis už to mokslo. Bet jau pradeda mūsų jaunomene išpaleti- gvo krutėt: kiekviena beveik sanvaitė atneša mums žinią, jog tai čia, tai kitur, tai viens, tai keli pastoji į mo- kyklas. Linksma tai apsi- reikšimas! Linksma ir mums vietiniams moksleiviams, imatant, kad mūsų burelis vis didinasi ir didinasi. Mes esame laimingi, kad dabar jau galime pasidalint su mūsų jaunomene, netik su berniškais, bet ir su lietu- viškoms mergelėms, kelioms žinioms, kurios, tikimės, bus su džiaugsmu priimtos. Bu- rielis lietuvių mokinių Valpa- raiso Universitete pasididino ant tiek, kad galų-gale, pa- sisekė mums įkūnytą, apie ką mes senai svajojom, kas buvo senai jau mūsų idealu. Nuo pradėjos ateinančio mē- nesio lietuviams moksleiv- viams prasidės išguldinėj- mas lietuviškos kalbos. Pra- sidės nuo lietuviškos grama- tikos, o paskui turėsim ir istoriją Lietuvos ir literatu- rą, kurios ir dabar mokina- mės, bet tik privatiškai. Jei- ku neklystu, tai yra vienati- nės augštesnės mokykla Svie- nytose Valstijose, kur lietu- viška kalba bus išguldoma ant lygių tiesų su kitomis kalbomis, kaip tai: vokiška, prancūziška ir t. t. Jauni- nės lietuviškas! tai yra svar- bi žinia, kurią verta pasinau- ti.

doti visiems, kurie gali šiek- tiek pašvesti laiko mokslui. Galėdami išmokyti šioj moky- kloj visko, kas palengvina mūsų būvį čia Amerikoje, mes dar turim progą netik neu- miršt, bet dar geriau pažint tą, kas mums yra brangiau- sia — mūsų prigimtą dailią Lietuvišką kalbą. Antra, kuom mes norim pasidalint su jaunomene, lytisi mūsų Lietuvių. Mūsų mokyklų yra apie 3000 moksleivių, terp ku- rių yra apie 1000 merginų visokio amžiaus ir įvairių tauty. Kadangi Lietuvių pradėjo greit dągintis šioj mokyklų, viršinkas uni- versiteto užtėmijo; jog, nors beveik visų tautų merginų lanko mokyklą, lietuvių nėra nė vienos. Norėdams pakviest į mokyklą netik vy- rišką lytį, bet ir lietuviškas, prezidentas universiteto pra- šė mūsų pakalbint ir savo pa- žystamas ir abelnai tautietes, duodams joms iš savo pusės šiuos palengvinimus: Pirmos dvi lietuviškas, ku- rios, ačiu šitam atsišaukimui, atvyks į mokyklą, turės pir- mas 10 savačių mokslo dykai ir jeigu atsišau- kusios lietuviškas panorės, tai prezidentas mokyklos su- teiks joms lengvą darbą (ko- kį simtai merginų studentų čionai dirba), kurio užteks joms užsinokėjimui už mai- stą ir kambarį. Atkreipus atidą ant šių sanlygų, tos mergelės galės mokintis su mažoms išlaidoms, kaip tai: ant knygy, šviesos ir t. t. Lietuviškas! Mes kviečiam jus ne tik dėl to, kad duoti palengvinimai dviem Jūsų seserims, daugumės iš jūsų galit apsieit ir be to — bet dēlo, kad jau virto dabar kitoki laikai, negu buvo iki šiol: atėjo laikas, kada mer- ginos ir moters visoj pasaul- lėj reikalauja sau lygių tiesų su tiesomis vyrų, atėjo lai- kas, kada moteriška lytis ne- nori prigulėt no vyriškos ly- ties, nori visame but lygi su vyrais. Dēlo, kad turėt vie- nokias tiesas su vyrais, mo- terys tur turėt ir vienokį su- pratimą, vienokį apšvieti- mą, mokslą. Pagalios, už- duotis merginos, ištekejusios už vyro yra — but jo drau- gės, remt jį savo rodoms ir t. t. Bet jaunikačiai mūsų su kiekviena diena skaitlingiau ir skaitlingiaus griebiasi už mokslo. Ar galėsit jus, ne- apšvietusios, but draugės ir rodų davėjom, paremt- joms savo vyrų, įgijusių mo- kslą? Nė, niekadoms. Jauni- kaitis, įšiekodamas sau drau- gės, įšiekos tokios, kuri tik- rai būtų jo drauge, o ne tar- naitė, įšiekos merginos, kuri turėtų platesnę pažvalgą ant pasaulės. Dēlo tai mes ir kviečiam jus į mokyklas, ypatingai tas, kurioms ne- vintai tai padaryt, kurioms nestovi ant kelio jokios kliu- tys. Laikas jau pamest tą manymą, buk mokslas tik vy- rams pritinka, merginoms gi jis nereikalingas. Be mo- sklo jūs visada busit tik pa- prastoms tarnaitėms vyrų, su moksliu gi jūs busit lygios jiems, busit draugės savo vy- rų. Pranešdami apie viršminė- tą, mes tikimės, kad mūsų jaunimas — vyrai, kaip ir merginos, atkreips atidą ant to ir atsakančiai įsunaudos. Mes, iš savo pusės, norė tar- nausime savo broliams-tau- tiečiams ir seserims-tautie- tims su visokiais paaiškini- mais, jeigu teiksias pas mus atsišaukti. Užklausymą galima siųsti ant žemiaus padėto, antrašo: B. Balevičia, d. Stiles Hall, Room 7 Valparaiso, Ind. Arba abelnai: Lithuanian Students of Valparaiso University, Valparaiso, Ind. PASARGA. Kadangi gali but daug užklausymų, taigi mums butų sunku apmokėti visas išlaidas, dēlo garbės siuntėjai užklausymų, teik- sis prie savo laiško pridėti dvicentinį zenklėlį arba nar- bi žinią, kurią verta pasinau- ti.

Kokiū būdu gali svietas kada-nors pasibaigti? Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Vertė J. ILGAUDAS. nesirisančių, taigi apsirėiskiančių su vulka- niškais apsirėiskimais žemės drebėjimų, šiuos paskutinius tektoniškais žemės drebėji- mais vadina. Paskutiniai, taigi tektoni- skieji žemės drebėjimai yra didžiausiais, di- desni apskriti apimančiais ir jų pagindymui yra kur-kas didesnė pajėga reikalinga negu vulkanikiškais žemės drebėjimams; šitie, tie- sa, nuo įvykstančių eksplozijų, gali buti ta- me apskrityje, kuriame jie apsirėiskia, smar- kešniais už tektoniškų, vienok jų apėmis yra visada mažas, apybuotas. Žemės dre- bėjimas, spalių mėnesyje 1902 metuose, vul- kano Santa Maria Guatemalaje, apsirėiskė per visą dieną kaip uolatinis, beperstoj- mo trukčiojimas, svyravimas, gimdys jausmą ant laivo dēno buvimo, kuris ant sujudu- sių jurių plaukia. Bet kelis simtus kylio- metrų nuo centro nebūvo galima žemės dre- bėjimo atjausti; teipjau ir žemės drebėjimai, paeina nuo baisios katastrofos Saint Pierre, buvo mažesnio laipsnio. Jeigu gi labai jau- slūs seismografiški instrumentai mikroko- piško dydžio žemės drebėjimus net Potsdame (miestas Vokietijoj, arti Berlino) parodo, tai tie žemės drebėjimai, parodyti seismografo, turi pamatu antraeilę pasekmę. Tankiai išlygina staigi atmaina oro spaudimo, gim- danti eksplozijas ir žemės drebėjimus. Oro spaudimas ant žemės paviršiaus yra gana di- delis. Oro spaudimas išneša spaudimui tris ketvirtadalis metro storio gyvsidabrio juri- ai, apsemančiai tiek giliai visą žemės paviršių. Jeigu gi nuo ploto, apimančio tukstančius kvadratiškų mylių, šitokios jūrės gyvsidab- ris centimetro storumo ant kitos pusės nu- bėgtų, tai aišku, kad tada žemė, budama po įtekme mažesnio spaudimo, gali bandyti at- skivėpti. Šitokis nubėgimas juk ir įvyksta, tiesa, ne gyvsidabrio pavidale, bet oro, kas tą patį reiskia. Akmenų laukyklose patėmy- ta, kad atėmus viršutinius sluogsnius, žemū- tiniai pasikėlė, susikvoldavo, lygiai teipjau kaip užtikame susikvoldavimus didiuose kalnuose. Užtai jau ir nuo senovės buvo tvirtinta, kad barometro stovis šiokiame-to- kiame susirisiame su žemės drebėjimais yra, o kad tas teisybė, tai to, rodos, negalėsime už- gincyti. Jeigu kam teko senoviška barome- trą matyti, tai tas, gal, bus patėmyjęs, kad ant jų, žemiausio laipsnio „vėtra“ — „žemės drebėjimas“ paženklintas. Taigi, šitas pa- ženklinimas reiskia, kad rodant barometrui žemiausią laipsnį, turi žemės drebėjimas į- vykti, ką mes, istiesy, kaip-kada ir galime užtėmyti. Jeigu, tiesa, ir nebūna gerai at- jauciamo žemės drebėjimo, tai bet gi gana tankiai galime patėmyti šioki-tokį palinkimą prie žemės drebėjimo, kas, sulyg fizikos mo- sklo, gana teisinga. Kitas, į akį durias, daug blėdies pridir- bęs, žemės drebėjimas, yra žemės drebėjimas buvęs ant salos Ischia, liepos ir rugpjūčio mėnesiuose, 1888 metuose. Vienok šitas žemės drebėjimas tebuvo labai mažame apė- myje atjauciamas. Tris dienas pirm baises katastrofos apsirėiskė ant visos salos nėsma- rūs žemės drebėjimai; tada įvyko staiga la- bai smarkus pastumėjimas iš gilumos aug- sčio linkni ir šitas pastumėjimas kaip bema- tina, 28 liedpos, pavertė miestą Casamiccio- lą į griuvėsių kruvą; po griuvėsių gi likosi nemaziau kaip tukstantis žmonių palaidota. Po katastrofai svyravo žemės paviršius iš ju- rių bangos ir, už kokių laiko aprimo. Vie- nok kada-nekada rugpjūčio ir rugšėjo mėne- siuose, it kokia nežinoma galybė, pabarskino da iš gilumos į žemės lukštą, su kuom ir vi- skas užbaigė. Sala Ischia yra Neapoliaus golfje; sala yra nusidriekimas Plegrejiškų laukų, kuriuose vulkaniki apsirėiskimai tankiau ir smarkiau užgema, negu pas Vesu- viją. Čionai užgema vulkanų išsiveržimai visai nepaprastose, netikėtose vietose. Teip Kalnas Monte Nuovo Plegrejiškose laukuose arti Neapoliaus. Štai, 1538 metuose, bežydučiuose pakraščio laukuose, griausmais, žaibais ir dideliais žė- rinčių pelenų išsiveržimais, iškilo naujas vul- kanas, kuris nuo tada jau daugiut nebeatvė- rė savo orkanikiškos skylės ir šiądien sau ra- miai, su vardu „Naujas Kalnas“ (Monte Nuovo), rūgso. Ant Kaukaros salos Ischia yra teipgi užgesęs vulkanas, Eporneo; 1302 metuose išsiveržė jis paskutiniu kartu ir la- bai dang lavos, teip vadinamos „del Arso“, išmetė, kuri ir šiądien tebėra nenaši. Nuo tada buvo jis ramus ir tiklaid 1881 metuose žemės drebėjimu gyventojams prisiminė; du metu vėliau įvyko baisesioji katastrofa. Tei- sybė, vulkanas pasiliko neveikias, vien tik- tai sios versmės jo aplinkėje upėmis išsile- jo ir kas-kart karštyn ejo; fumarolai (iš žė- mės išsiveržiantį garo struogiai) pradėjo su didesniu smarkumu veržties ir, pasak žmo- nių, kaip-kuriuose vietose vos kelias pėdas gylis nuo paviršiaus žemė labai karšta buvū- si. Paėjimą šito apsirėiskimo galime sau ši- teip išsiaiškinti: nelabai didžioje gelmėje buvo da neapmirsi vulkanikiška galybė įle- gta ir galybė bandė eksplozijos keliu iš to iš- gimimo, suspaudimo išsilinuosuti, vienok, ne- stengdama virsintinį žemės sluogsnį perlau- ti, užsiliko žemėje. Šitoki žemės drebėjimai yra gana tankiai pirmtakunais baises ir di- džių katastrofų būvę, teip, pavezidon, Dim- pėja tapo 16 metų pirm, 79 metų pagal mu- sų metaskaitą, kuriame mete garšioji kata- strofa įvyko, taigi, 63 m., iš dalies į griuvė- sių kruvą paversta. Ir Vesuvijus, kuris priežasčia abiejų šių apsirėiskimų buvo, bu- vo tuo-kart prie užgesusių vulkanų skaito-

mas, prie tokių-pat kaip vulkanas Epomeo ant salos Ischia. Užtai yra labai galimū dalyku, kad ir salą Ischia kada-nors toki- jau likimas patiks, ką ir Pompėjų arba Mar- tinique salą patiko. Kadangi žemės drebėjimas, pavertęs miestą Casamicciolą į griuvėsių kruvą, buvo teip vadinamas požeminis, nes prie šito žė- mės drebėjimo neišsiveržė vulkanas neapsi- reiskė erupcija) tai ir jo apėmis buvo apy- botos, neapsirėiskė už salos rybų. Vesuvi- jaus aplinkėj esančioj observatorijoj seismo- grafiški instrumentai tuomet visai nesikru- tino, o teip-jau ir kitose vulkanikiškose aplin- kėse žemės drebėjimas nebūvo atjauciamas. Tapo nesenei tam tikra metoda atrasta, ant kurios pasiremiant, maždaug spręsti galima, iš kokios gėlmės šitie baises pastu- mėjimai paeina. Kiekvienas elastiskam ku- niui suduotas smugis turi ant jo slubavimus, vilniavimus pagimdyti, teip-jau kaip bales orą arba šviesą ešerį vilniuojančiais padaro. Kaip jau žinome, žemės lukšto uoliai ir šiek- tiek elastiškos, lankios, viena rūšis daugiau, kita mažiau, yra. Vilniavimai, apie kuriuos pirma kalbėjome, turi visada apskritišką bu- du, nuo smugio centro, nuo priežasties, vi- sur lygiai besitoliindami, išsipiatinai. Įvyk- stant kokiām-nors pastumimui gilumoje, tu- ri ten vilniavimas ant žemės paviršiaus juo vėliau apsirėiskti, juo toliau ta vieta nuo vietos atstu yra, kuri guli stačiai ant taško kur pastumėjimas užgimė, nuo teip vadi- namo epicentro (M — ant paveikslėlio) žemės drebėjimo. Jeigu pastumėjimas iš pradžių nuo taško (O) žemės viduriuose stačiom, ver- tikališkom linkmėn įvyktų, tai ir epicentru- me (M) jis išrodys stačiom, vertikališkom, pa- stumėjimas, pavezidan, ant žemės paviršiaus esančius daiktus ant augščio ab pakeltų. Juo įstrijau pastumimas tada velks, juo mu- sų tēmijama vieta toliau nuo epicentru- bus. Pavezidon, linkmėj OB bus pastumi- me veikmė vertikališka ant od, linkmėj OC — ant ef ir tt. Taigi sulyginimus laiko ap- sirėiskimo ir linkmė „žemės drebėjimo vil- nies“ paduoda elementai parodanti stovį pa- čio pastumėjimo po žemės paviršių. Šitokiū būdu galima kaip-kurių smar- kiausiu žemės drebėjimų išiegti beveik visai ant paviršiaus rasti, teip, pavezidon, išiegti arba centras žemės drebėjimo buvusio ant salos Ischia, negalėjo buti giliau kaip 500 metrų po žemės paviršių. Vienok, didžių, apėmingų žemės drebėjimų išiegti (nors tie žemės drebėjimai gana tankiai nelabai žy- miais, atjauciamais, būna) reikia kilylome- triškose gėlmėse įšiekoti; kaip-kurių tokių žemės drebėjimų išiegti tapo net gėlmėje 40 km. po žemės paviršių rasta. Kokia čia begalė pajėga turi veikti, idant iš tokių gėl- mių net kontinentu sudrebtini įstengti! Ir vėl kyla klausimas: ar negalėtų kada-nors šitokia begalinė pajėga visą mūsų šimtme- čių darbą ir civilizaciją sunaikinti? Ar gali kada-nors žmogui žemės drebėjimo keliu „svieto pabaiga“ įvykti? Iš kur paeina, kas gimdo šitokias pajė- gas? Kaip rodos, negali jos nuo mūsų žė- mės paeiti, nes iš ant-žemės paviršiaus be- veikiančių pajėgų nepažystame tokių dide- lių, kurios bent ištolo tokius darbus įvyk- dinti galėtų. Vienok, sulygne didžiausius žemės drebėjimus su kosmikiškais pajėgo- mis, pasirodo jųvų veikmė prieš šitąsias la- bai maža. Taigi-dabar eina klausimas, kokios kosmikiškos pajėgos teip nemaloniai mūsų žė- mę pasistveria? Musų žemė skriedžia laisvai savo keliu, tuščioje erdmėje, aplink saulę, o jeigu kitos planetos ir bandytų žemės skrie- dimą sutabdyti, arba įjau nuo tikro kelio nustumti, tai visgi šitas bandymas turi nuo- latal, be perstojiomo atsitikti, nes staigus nu- stojiomas „dangaus laikrodžio“ arba persikei- timas yra visai negalimu daiktu. Bet, pa- mename, kad jau pirmiau vieną pajėgą pa- žinojome, kuri galėtų mūsų žemę suplėšyti, šita pajėga yra šilumos arba karščio išsiple- tojimas. Nors ir kiekiaūs žemės sluogsniai prisitaiko (besitaikydami prie apystovų pa- vidale kelčias) prie gimstančio terp žemės lukšto ir žemės vidurių įtempimo, bet ar šelp ar teip, galų-gale bus greičiau beavė- siąs lukštąs planetos viduriams permažas. Nuo to turi gimti žemės suplaishiojimai, ką, istiesy, laike žemės drebėjimų mato- me: žemė staiga perplysta, atsiveria ir savo begalinę gerkle viską, kas ant jos berupe- stingai gyvena, praryja. Kaip-kur atsi- tiki, kad žemė vidurių kaimo perplyšo ir ke- lis metrus plačiai ant toluo kelių mylių iš- siziojo. Kitose gi vietose patėmyta, kad nuo žemės drebėjimo žemės sluogsniai tapo sukvolduoti, ant viens kito sumesti ir pa- viršius susukinetas. Taigi matome, kokios begalinės pajėgos visap ir visur mūsų žė- mės lukštą stumia, drasko ir taso, idant ku- geriau prie apystovų pritaikytų. Nuo dra- skymo, tasyimo gali molio sluogsnį viršus suplėšinėti, kuomet jojo apačia tiklaid tesi- keičia, lankstosi. Apart šių, yra, da ir daugiau prieza- sčių atvėsimos procese pagindančių žemės sluogsnį susikvoldavimą, susistulpavimą. Žemė ne vien per atvėsimą, atidavimą šil- mos, sumažsta, bet teipgi ir nuo savo svar- bumo, nuo sunkumo. Nuo suspaudimo gimsta šiluma, kuri užstoja prazudytą, atiduotą šilumą. Ant saulių gimstanti nuo suspau- dimo šiluma, yra didesnė negu per švietimą prazudytoji, nors ir šitos labai daug per ap- švietimą prazuva. Teisybė, kada dangaus kūno medega jau-gana dikiškai suspausta, pvz., mūsų žemės, tada ir besidarymas šil- mos yra jau daug mažesnis. Bet, abelnai, mūsų žemė da nėra pasiekusi augščiausio laipsnio (maksimumo) susispaudimo; žemės abelnas susispaudimas teyra lygus geležies susispaudinui, tankumui, o, kaip žinome,

Žemės plyšys prie Midor', ant radės laike didžiojo žemės drebėjimo Japonijoje, 1891 m.

platina yra triskart už geležį stangesnė, su spausėsnė. Prie apvalinių, kulkinų pavidalų kunų yra spaudimas jų viduryje kur kas didesnis negu ant paviršiaus. Nuo tokio susispaudimo pasidaro planetos lukštas jos viduriam dang perdidis; iš šito išeina, kad veiksmė kunui susispaudžiant yra atbulai jam per švietimą besimažinanti. Iš priežasties perdidelio lukšto pasidaro lukšto sustulpavimai, sluogsnų ant vienas-kito susimetimai, toki-jau, kokius kalnyuose užtikame. Besistulpuojant gali kaip-kada ir tas atsitikti, kad žemės paviršius nenori lenktis, keltis: ta jis nutruksa, nuo ko vieną pusę kalnyno pasidaro statūs kalnai ir status nuslugimai, o antroji — pailšinis pasikėlimas; nuo perlužio žiurint, ta pusė yra pasliodna ir laipsniškai besizeminanti, kuomet antroji — stati. Kaip pavyzdį šio tokio perlužio turime Alpus. Nuo šiaurės Alpai kyla laipsniškai, kur ir visa eilė retėžinių priešalpinų kalnyų randasi, ant antrosios gi pusės, Italijos linkui, jie nukrinta stačiai (lygumoj upės Po ir vakarų link iki jurių). Ir italijoje lygumoj esančias Alpu pakojas kada-nors marių vilnyų skalauja. Nes kur žemės paviršius nuo perlužio labai žemai nusileidžia, ten užsilieja vanduo, kuris, kaip žinome, visada žemiausias žemės paviršiaus vietas pripildo. Užtai atitinkame gana tankiai jurių pakraščiuose labai augštai iškilusias uolas, labai augstus jurių krantus, kur netoli nuo krašto kalnai savo kaukaromis debesimis lažo. Idomiasias jurių krantus yra krantas Tykėjo okeano visose vakarinės Amerikos krašto; tenai riogso prie kranto Andų kalnai. Su keliais mažais pertraukimais traukiasi šitas Andų kalnų retėžis per visą žemės puskaunio: nuo Alaskos net per pietinį žemgalį, nes, sulys naujausių ištyrimų pietinio žemgalio aplinkės, nėra jau abejonės, kad Antarktes Viktorija žemė, kur du dideli vulkanai yra (Erebus ir Terror) visame sukrautiniame lygi (iš tų pačių priežasčių užgimus) Andų kalnų retėžiui.

Yra da ir kitos priežastys, kurios neatbutinai mažas žemės lukšto susistulpavimus pagimdo. Viena iš tų priežasčių yra — pasimazinimas greituomet žemės sukimosi aplink savo ašį. Kaip stebėtina tas dangiškas laikrodinis atsaitys yra (bėgyje šitų tirinėjimų su tuom da geriau apsupajysime), vienok ir visatos erdėje leklia visur gana dikčiai dulkų; dulkės nugula ant žemės paviršiaus ir tokiu būdu povaliai, bet nuolatai žemės besisukima stabdo. Užtai planetos jio greičiau aplink savo ašį sukasi, juo jos jaunesniame besivystymo laipsnyje yra. Kadangi musų žemė savo pavidale atsimainanti yra; tai jos susiplojimas prie žemgalio turi lygiame stovyje su jos besisukimo greitumu būti. Prie besimazinimo jos apsisukimo turi nuolatai ir jos susiplojimas mažintis: ji turi kas-kart labiau apvalyn eiti, nuo ko nuolatinis žemės sluogsnų stumimas nuo ekvatoriaus žemgalio linkui gimsta. Šitas stumimas, teisybė, yra viename žmogaus amžiuje nelabai žymus, vienok jis yra nuolatus ir stovi lygume su žemės besisukimu. Nuo šitų žemės sluogsnų besistumimų gali kaip-kada teipgi žemės drebėjimai įvykti. Kita priežastis žemės sluogsnų besistumimo, kuri teipgi susiršime su žemės ašies stovi, yra šita (tikrai paskutiniuose dvidešimt metuose patėmyta), kad žemės žemgaliai spirališkai aplink visą žemės paviršių keliauja. Šis šitas žemgalio keliavimas turi neatbutinai ir prie kvatoriaus susistumimo žemės vilnis keliauti, turinti apie tris mylias augšči. Nors šitame trumpame laike, kuriame geriau ir žemgalio keliavimą tējime, ju keliavimas, iki-šiol labai mažas tēyra (galun žemės ašies tepasikrutino vos kelias dešimtis metrų iš vietos), vienok reikia priimti, kad šitoki žemgalio keliavimas kada-nors daug didesni buvo. Net ir šiandien tapo patėmyta, kad spirališkumas žemės ašies galunų pasikrutinimo pasididino.

Visos šitos priežastys, kaip rodosi, nu-stveria žemės sluogsnus ant-ayk, per-ką nuo to pagimdyti tektoniški žemės drebėjimai apėmingiausiais būna. Yra labai galimas dalykas, kad ant žemės paviršiaus vieni plovai žemės tvirtėsi, kiti lankesni arba greičiau traukiantis yra. Kiekvienas kunas, kiekvienas gyvūnas tur ant savo kuno lengvai įleidžiamas vietas. Iš priežasties sluogsnų prasistumimų, susistulpavimų pasidare ant žemės paviršiaus susiplašiojimai, arba ir ten, kur vienas sluogsnis pakilo, o antras, šale eantis, nusileido. Kadangi, kaip jau pirmą matėme, visos priežastys, gimdancios tokius sluogsnų susistumimus, labai povaliai ir nuolatai veikia, o teipgi ir žemės sluogsniai nęperdant tvirti yra, bet šiek-tiek laukys, tai susistumimai ir įtempimai, kurie

žemės drebėjimo keliu išsilygina, negali begalinį didumo laipsnį pasiekti. Tokiu būdu ir katastrofos, gimstancios nuo žemės drebėjimų, turi savo maksimumą (didžiausią laipsnį) turėti, lygiai teipjau kaip ir katastrofos nuo oro permainų įvykstantios.

Dabar kyla klausimas: kiek daug šitas maksimumas mums žuomas pasekmes ir ap-sireiskimus pereina. Bet ir šito klausimo negalime kelias žodžiais išaiškinti. Kad šitos pajėgos su laiku labai žemės paviršių perkeisti gali, tą matome jau iš pasidariusių kalnų. Ant vakarinės Andų kalnų pusės y a tokis didis žemės sluogsnis, kaip visos Tykneis okeanas, kelis kiliometrus giliai nuslęsus. Jeigu gi šitas nuslugimas staiga įvyko, tai tuomet buvo „svieto pabaiga“, baissiausiame apsirėikime. Ant antros Tykėjo okeano pusės, azijatiškame pakraštyje yra teipgi liekanos, parodancios, kad ten kada-nors žemė nulušo ir giliai į jures nuslinko ir, kaip rodosi, da ir dabar nuslugimas įvyksta. Akyvaizdoje šito, turime priimti, kad dabar esam Tykėjo okeano dugnas, kada-nors sausumos paviršium buvo, apaugęs giriomis, žolynais ir visomis gamtos grožybėmis. Taigi šitas didysis žemės sluogsnis, didesnis už visus šiandieninius kontinentus, kada-nors teip giliai nuslugo, kad ji kitur esanti vanduo apėmė ir, tokiu būdu, iš jo jūrės pasidare. Gal-but, kad pirm įvykimo šitos katastrofos vieti šiandien esam sausumai tada jūrmis buvo ir kad abu apskritai gyvybės vystymosi (oro ir vandens) savo vietomis apsimainė. Visas žemės paviršius, ant kurio šiandien sausumo gyvybė vystosi ir ramiai gyvena, buvo kada-nors jurių dugnu. Teisybė, kur-nekur riogsoje iš begalinių jurių mažukės salutės, „sedimentiškas akmenais“ vadinamos; tie akmenys arba tos salės yra iš sukietėjusio jurių dumblo pasidariusios, kuriose šiandien fosiliskūs (suakmenėjusios) jurių gyvūnų atrandame. Šitakis persikeitimas sausumo ir jurių, jeigu jis staiga įvyko, turėjo neatbutinai visą ant žemės besivystančią gyvybę išnaikinti.

Mėginkime bent kiek pasekmes, įvykstantias per pasidarymą naujo okeano ir nuslugimo kontinentališko žemės sluogsnio, geriau apmąstyti, ištyrinėti. Betirėdėdami ja, užtėmsime vietas, ant kurių šiokius-tokių nuomoniamus galėsime remti, kas, be abejonės, mūs užintuos.

Kaukaros Andų kalnų retėžio iškyla daugiau kaip 6000 metrų virš vandens, o visai arti krašto guli okeano dugnas da giliau, negu kaukarų augstumas siekia. Taigi matome, kad žemės sluogsnio nuslugimas iš-nėšė daugiau kaip 10 km. Išikasant žemė, pasirodo, kad ant kiekvieno 30 metrų gilumo, žemės šiluma ant vieno laipsnio pasididina. Teisybė, ne visose vietose šitas pasididimas lygus, vienoj vietoj jis nepasiekia 30 m., o kitur vėl pereina ta giluma, bet abnabai visų mokslinčių priimtas matavimas yra 30 m. ir šitąjį jie geothermišku gilumos laipsnio vadina. Pasiremiant ant šito, apturėsime gilumoje 10 km., karštį išnešantį 300 laipsnių. Prie šitokio karščio daugumas metalų pasidaro minkštai, kaip-kur ir tirpsta. Duokime sat, jeigu tokio storio žemės sluogsnis nuslūgtų, tai po juom buvusi lankioji žemė negalėtų sunknybę kontinentališko sluogsnio atlaikyti ir nesimainanti pasijakti. Ji ištrykštų, išsiveržtų per pasidariusius plyšius, o kaip-kur išsiveržtama, padarytų atvirą kelią da giliau po šito sluogsnio esančioms, nuo karščio sutirpusioms, masoms, teip vadinamai „mag-mai“. Šitas išsiveržimas ištrypusių masų pagimdytų plyšių linijoj vulkanus, kas po teisybei ir yra atsitikę. Ant viso Andų kalnų retėžio, prasidedant nuo šiaurinio ir traukiantis net iki pietinio žemgalio, yra plyšių linijose, kurios iš dalies nevulkaniškos, ugniakalniai milžiniško apėmio užgimę, pasidare. Augstumas tų ugniakalnių, kaip po grynai vulkaniškos, negalima dēito daz-noti, kadangi jie ant begalo didžios Andų kalnų retėžio kupros užaugę yra. Teip, paveizdan, ugniakalnis Aetna, turintis 3800 metrų augšči, yra kaip grynai vulkanas daug idomesnis už visus Andų kalnų vulkanus, kurių keletas net 6000 metrų augšči turi, bet nuo šitos skaitlines prisiėina dažniausiai 4000 m. už papėdę atitraukti, kuri nevulkaniška yra, o ugniakalnis Aetna yra nuo pat vandens paviršiaus vien iš savo iš-metų pasidare, taigi jis yra grynai vulkanišku. Kad vulkanai daugiausiai plysiuose atsiradę yra, tą reiskia jau jų eilėmis sugrupavimas, ką ne vien Andų kalnų apskrėčiuose, bet teipgi ir kiekvienoje vulkaniškoje šalyje užtikame. Sulyg musų išrokavimų, turėjo visur plyšiai jau pirmą pasidare būti, kurias paskui iš žemės vidurių besiveržianti magma, iš kraujas iš gyvo kuno, pripildyti, užkimšti stengėsi. Aplink Didįjį okeaną yra begalo didis tokių ugniakalnių vainikas ir, pasiremiant ant šito (kaip jau pirmą minėjome) yra visos okeano plotas vieninteliai nuslugusiu žemės sluogsnio.

Dabar jau yra mums suprantamas ryšys, esąs tarpe vulkanų apsirėikimų ir žemės

Žemės išveizdas su, ant jos esančioms, vulkanų eilėmis. Aplink vieno talies Indijioje okeano grupuotos pilnos linijos parodo tvano vilnių, valanda nuo valandos tolyn besizėbiančią, užgimusį nuo Krakatoa vulkano išsiveržimo. Pietūs.

Amerikos uodegoj esanti linija parodo, kad ten tvano vilni 17 valandų po išsiveržimo gana žymų smarkum apsirėikė. Išsiveržimo vieta, pūslanti taškuota linija, parodo apskritį kuriame išsiveržimo eksplozijos ir kiti balaai buvo girdimi.

drebėjimų. Tektoniški žemės drebėjimai, apimanti didžius apskrėčius, pagimdo ir vulkaniskūs apsirėikimus. Laiks nuo laiko su-krutina pasidarinės pajėgos tuos žemės sluogsnus, kur žemės paviršius jau kartą su-plašiojęs buvo. Kaip-kada atsitinka ir tas, kad prie sustumimų senosios opos atplėšiamos. Iš priežasties žemės gilumoje įvykstančių sustumimų gali kaip-kur staiga spaudimas, įtempimas pasimazinti, nuo ko pirma būnų, suspausta žemė skysta, o gal net gaziška pasidaro, kurio pasidarymo pasekmės šitos labai didžios, vulkaniskos eksplozijos yra. Taigi matome dabar, kad vulkaniški apsirėikimai ne priežastis, bet pasekmė didžiū, apėmingų žemės drebėjimų yra. Vienok, vos kelios dešimtys metų atgal, žmonės manė atbulai; jie mąstė, kad kiekvienas žemės drebėjimas yra pasekmė vulkaniskų išsiveržimų; jeigu gi laike žemės drebėjimų ant žemės paviršiaus vulkanų išsiveržimai nepasirodydavo, tai manydavo, kad vulkaniska ugnaviėtė požemine, buk, esanti. Musų gi naujas manymas aiškina, kad tektoniški žemės drebėjimai, tiesa, dažniausiai vulkaniskose apskrėčiuose atsitinka, vienok ne visada jų rybose pasizėkia. Kur plyšiai pasidare yra, pradeda, emės sluogsnus sustumiančios, begalines pajėgos veikti, nuo ko žemės drebėjimas užgama. vienok, kaip-kada gali iš tos-pat priežasties ir visos sluogsnis pradėti krutėti. Kur kois žemės sluogsnis žingsniškai ant jo veikiančioms pajėgoms pasiduoda, ten gali net per metų eiles nuolatiniai žemės drebėjimai įvykti. Garsiausias apskrėtyt šitokio nuolatinio žemės drebėjimo yra graikiška provin-cija Phokis, kur tris metus (nuo 1870 iki 1873 metų) žemė be pertrūkio drebėjo, prie kurio da labai dideli požeminiai griaudimai ir uolų plašiojimai prisidėjo. Kaip-kuriose dienose apsirėikė net 29000 pavieniai pastumimai, per-ką ant 3 sekundų vienas pastumimas išpuola. Latie šitų mažesnių, įvyko ir didesni, smarkūs pastumimai, paprastai vis pakaitoj, ir šitie didesnieji ypatingai daug bėdies pridirbo. Nelaimingi ir šaip jau nuskurdę gyventojai tapo teip sunervinti ir įbauginti, kad beprotysai ir nuomaris epidemiskų tapo. Galų-gale pradingo šitas apsirėikimas teip nęjutom kaip atsidarė. Išskiriant kelis mazus ten esančius vulkanus, neturime jokio pėdsako, kuris galėtų tokius, nereguliariškai įvykstantius, ilgai patenkančius, žemės drebėjimus išaiškinti. Žiemą ir pavasarį 1893 m. metuose drebėjo žemė nuolatai, nors ir ne labai smarkiai, teippat kaip jau kartą, pirmą, vidurinėje Vokietijoje (Vogtlande), taigi aplinkėje to plyšio, ant kurio yra karštos vermės Naugų kalnyno (Erzgebirge) kaip liekanos pirmą buvusį smarkų vulkaniskų apsirėikimų. Pavidalai ir apskrėčiai šitų „thermų“ arba karštų versnių visai nesimainė, iš ko sprendžiama, kad požeminis vulkaniškas besidaravimas neišbudo, bet kaip buvo teip ir likosi apmireg. Čionai drebino tektoniškos, t. y. žemę formuojančios, pajėgos labai dideli sluogsnų, kuris net iki Antilų, vakarinėje Indijoje, nusitęsė.

Įvykstant tokiam giliam didelio sluogsnio nuslugimui, nepasibaigia vietas tuo, kad viena lava iš pasidariusių plyšių ir vulkanų atvarų išsileja ir kaip-kada eksplozijas pagimdo, bet, apat to, užveda tolyn besiveržiančių jurių vanduo baltą kovą su žemės vidurių besiveržiančia ugnine galybe. Ap-skrėtyje asidariusio plyšio įvyksta kasvalandinėlabai pagal kiekatinešę prie garsios fos, kurios didžios eksplozijos ir katastro-Krakatoa katastrofos. Saulė liekasi užtam-sinta. Begaliniu daugumal vandens ir dulkų ar pelenų keliais padangėn, atmosferon. Nugrimstai į jures anam vulkanui (čiat kalbame ape Krakatoa vulkaną), net per metų eilesbuvo galima bėdingas pasekmes darodytis kurios nuo tada padangėn išmestų išmetų, užgimė. Vienok čionai kalbame ne vien apie vieno vulkano pragrimžimą, nuslugimą, bet net apie visą žemės puskaunio nuslugimą ir šitame apskrėtyje vulkaniskos pajėgos, be abejonės, ne metų eiles, bet šimtus tukstančių metų veikia. Jurių vandenų besiveržimas kiton žemės dalin, turėjo neatbutinai visą, tuokart ant žemės esančią, gyvybę išnaikinti. Jeigu kas da nuo to ir nuo vulkaniskų išmetų išliko (kaip-kur tukstančiai vulkanų atsivėrė), tas, be abejonės, turėjo paskui prazūti nuo staigių meteorologiskų permainų. Drėgnumas atmosferos ejo vis didyn, užtai ir vandens išpuolimas iš oro buvo didesnis, o ypatingai ir todėl, kad vulkaniskos išmetos saulės spindulių iki žemės nęperleido, nuo ko ant žemės daug vėsiau pasidare. Nes, kaip žinome, juo oras šiltesnis, juo daugiau gali jis vandens savyje pavidale garo i-ėti, laikyti. Apart vulkaniskų išmetų, esančių augstai ore, sulaukė da saulės spindulių nuolatinis lytus ir apėniaukimas padangės debesiais Visas vandens apibėgęs atmosferoj likosi beveik sustabdytas, vanduo nesilaikė normališka ore, bet tuojau, nuo šalčio atvėsus garai pavirto į vandenį ir lytaus pavidale puolė ant žemės. Persikeitimas žemės klymato buvo neišvengtinas. Nuo nuolatinų lytų buvo labai drėgna ir šalta. Nuo kalnų gleberiai nuolatai tolyn klonin slinko, nes saulės spinduliai jokiū būdu nęsėjo nupuolan-tį sniegą sutarpinti ir tokiu būdu tikosi ap-skrėčiai, kur vasaros laike da temperatūra kiek augščiau skyrimo laipsnio buvo, taigi kur da keli laipsniai šilumos buvo, ant am-žijų ledų išlėgti. Tą pat apsirėikimą atitin-kame da šiandien Alpose, kur gleberiai žemiau laipsnio amžino sniego nusidriekia

(juos randame vietose, kur keli laipsniai šilumos yra). Galų-gale, povaliai prisirinko pilni kloniai ledų; ledas užaugo, pasidare storesnis. Ir tokiu būdu užėjo abnab ledų gadybė, kurios pėdsakius da šiandien ant viso žemės paviršiaus atrandame. Keliauninkas profesorius Hans Meyer atrado, kada tuokart gleberiai tropiskose šalyse daug toliau siekė negu dabar, pvz. gleberiai Klima Ndaro (augščiausio kalno Afrikoj) ir gleberiai Pietų Amerikos kalnyų. Rėsimasi ledų gadybės su tuokart įvykusiais nepaprastais vulkaniskais apsirėikimais (arba, teisybė pasakius, kad ledų gadybė nuo tuo-laikinių vulkaniskų apsirėikimų paėjo) pradėjo pirmiausiai broliai Sarasin, Basele, nuomoniant.

Pasiremiant ant kuogeriausių mokslo ištyrimų galime tą klausimą ant tiek išaiškinti. Visas Andų kalnų retėžis yra pagal geologiską apskaitymą (teisybė, šitas apskaitymas apima pagal musų laikskaitį šimtus tukstančių net milijonus metų) sykiu, be pertraukimo susitvėręs, ir ten esančių vulkanų veikmė yra priežastis teip didžio žemės rando (didžiausių ant žemės paviršiaus esančių kalnyų). Tame laike (laike besidarymo Andų kalnų retėžio) buvo ant žemės paviršiaus tropiška temperatūra, kuri paskui į atvėsusią, gimdancią gleberius, persikeitė. Geriausias šiunolainis tos šakos mokslinčius, Penck, nuomoniančia, kad ma-zių-mažiausiai keturios didžios ledų gadybės buvusios, tarpe kurių pakaitoj šiltesni laiko perijodai buvę. Bet, kaip fodosi da-linasi šitos didžiosios ledų gadybės į didesni skaitij mažesnių skyrių, kuriose visokios nuolatinės temperatūros permainos įvyko. Iš šito matome, kokius neramius, nesmagius laikus jau musų žemė perleido ir kurie žemę apsupančiame ore nuolatinės permainas gim-dė. Kaip ilgai šita ledų gadybė tęsėsi, negalime tikrai paduoti. Apskaityta, kad jos pradžia mažių-mažiausiai pusė milijono metų atgal siekia. Bet paskutinė, mažesnioji ledų gadybė gal tikrai kokius 10 ar 20 tukstančių metų atgal tesiekia ir gal-but, kad mės dabar kokiame „interglacial perijode“ (laiko tarpas, esąs tarpe dviejų ledų gadybių), gyvename, kuris ir prieš paskutinę ledų gadybę buvo. Ledų gadybių laike randame jau pėdsakius, iš to paties kelmo (vien-celės), ką ir visi kiti gyvūnai, išsivysčiusios žmogiskos gentės. Su musų augščiui paduotais išveizdijimais gal kiek risai ir iš priešistoriško laiko pėdinancios tvano pasakos. Teip, paveizdon, persiškoji pasaka labai aiškiai išveizdija, kad vulkaniški apsirėikimai priežastis to didžio tvano buvę. Persiškoji pasaka aprašo didįjį tvaną šiteip: „Iš pietų pakilo didelis ugninis smakas (siaubunas). Viskas tapo jojo išnaikinta. Diena persikeitė į naktį. Žvaigždės pradingo. Zodiakas tapo jo labai didžios uodegos uždegtas, vien saulė ir mėnulis buvo da šiek-tiek matomi. Verdantis vanduo puolė ant žemės ir sugrūdeno visus medžius iki-pat šaknų. Tankiame žibų triskėjime kri-to lytaus lašai tokio dydžio kaip žmogaus galva. Vandens ant žemės buvo vyro ugio augstume. Galų-gale, kada kova su siaubunu 90 dienų ir 90 naktų buvo tęsijusi, tapo žemės nevidonos sunaikintas. Užėjo didelė audra; vanduo nusekė, o siaubunas nugrimdo žemės sietuose.“ Sulyg nuomoniamų garsaus Vienos geologo Suess, buvo šitas aprašytas siaubunas bešisveržias vulkanas, iš kurio bešisveržiančios masos, didžios uodegos pavidale, padangėje išsiplėtė. Vieni kiti, pasakoj aprašyti, apsirėikimai la-bai gerai sutinka su apsirėikimais įvykstančiais didžiam vulkanui bešisveržiant.

Betirėdėdami matome iš vienos pusės, kad beatlužtant ir nuslugstant kontinentiškam žemės sluogsnui turi neatbutinai at-lužimo linijoj eilė vulkanų atsirasti, po kurių atsiradimo didėli tvanai ir ledų gadybės įvyksta. Iš antros pusės, matydami Andų kalnų vulkanų eilę visai arti atlužimo vietos Didžiojo okeano, išveizdijame, kad tuojau po atsiradimų šitų vulkanų eilių tu-rėjo ledų gadybės užėti; pasakos didžiųjų tvanų da geriaus iliustruoja išveizdij neramios išsivystymo gadybės musų planetos. Aprašydami išsiveržimą Krakatoa vulkano, susipažinome, mažesniame pavidale, su pakeikėmis įvykstantioms vulkanui pragrim-žiant jurių sietuose (gelmėse). Suindami viską kruvin, negalime jau nė kiek abejoti, kad viskas teip atsitiko (tokiame susiršime buvo) kaip čionai hipotetiškai priimame, nuomoniančiame, taigi, kad Didysis okeanas pasidare nuo atlužimo ir nuslugimo ant šiandieninio gylis iš pirmą buvusio didžio konti-nento (sausžemio), arba, kitais žodžiais, kur dabar Didysis okeanas yra — ten buvo kita-da didis sausžemis.

Ar buvo šitas atsitikimas tokia „svieto pabaiga“, apie kurią kalbame? Jeigu gi at-lužimas ir nuslugimas staiga įvyko, tai, be abejonės, buvo tas baissiausias ir didžiausias katastrofa, kokia kada-nors, beesant gyvybei, ant žemės įvyko. Statyta klausimą, teisybė, labai sunku išaiškinti. Vienok ant jo gali-me bent tiek pasakyti. Jeigu gi nuslugimas Tykėjo (arba Didžiojo) okeano pakraštįj būtų palengva įvykęs, tai nebūtų galima eru-ptiška-vulkaniskų apsirėikimus išaiškinti, kurie pabaigoj „terojinės gadybės“ visame Andų kalnų retėžyje užgimė, nuo kurių šiandien ten patėmiami eruptiški-vulkaniški apsirėikimai tikrai mažais atbalsiais tēyra. Jeigu pakrančių apskrėčiai būtų teip palengva nuslęgi, kaip kitur pakrančių apskrėčių nuslugimą per šimtus metų tikrai tepatėjime (tegalime per tokį ilgą laiką ištiesus nuslugimą darodyti), tai žemės viduriai būtų tame laike labai lengvai galėję prie kitokios formos, pavidalo prisitaikyti ir, gal, tikrai (Toliaus bus).

Kitokios sanlygos, kitoki papročiai.

Mēs žinome, kad nėra gali-ma musų visiems vesti toki pat gyvenimą. Svieto dar-bas yra padalintas tarp mus ir mės turime pritaikyti savo gyvenimo būdą sulig musų draugijinio stovio. Kai kam sekasi vaisba, amatas, daila ar visuomeniškas gyvenimas, toki džiaughsai laime viduj savo šeimynų, kiti yra pilni sveikatos ir pajėgos. Kurie gi iš jų visų yra laimingiau-si? Jei mums būtų leista pasirinkti iš tų sanlygų vie-ną, tai mės, be abejonės, visi pasirinktume pilną sveika-tą.

Daugelyje atsitikimų tas yra atsiekiamu, jei tik mės atmename, jog pirmie-jie apsirėikimai ligos yra lengviaus išgydomi negu pa-ti liga. Trinerio Ameriko-niskasis Elikyras Karčiojo Vyno visuoimet įveikia to-kius apsirėikimus, kaip menkas valgumas, šmurknu-mas, nesmagumas, nevirini-mas, drumsta išveizda, ner-viškumas. Jis suteiks svei-ką ir pastiprinantį miegą ir norą prie darbo. Jis užlai-kys tave sveiku: ir tokiu būdu pagerins tavo uždar-bio pajėgą ant toliaus. Gauramas aptiekose arba pas fabrikantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chica-go; Ill.

Draugysčių Reikalai.

Susirinkimas Zinycijos.
Chicago. Nedėlio, 3 d. birželio, 1903, 2 val. po pietų, bus susirinkimas sanariu Zinycijos, atvejančio Northwestern University Settlement'o, kerte Augusta ir Noble gatvių. Ant to susirinkimo bus apskreista žinios gautos nuo skryiaus vidurinio dalyku, Washington, D. C. sekretoriaus atėto Illinois, ir yvariu valstybes uredu, dēlei uždejojo lietuviszko kolonijos Amerikoje. Žeme galima gauti dykai, reikia tikrai pasirinkti vie-tą, ir imtiesi prie darbo, kol yra laikas. Visus sanarius Zinycijos, ir abnabai visus lietuvių norinčius apsigyventi lietuviszkoj kolonijoje, ant to susirinkimo malonai kviecia.

Centraliziskas Komitetas Zinycijos.

Didelis Ketvirtas Metinis Pikninkas.

Chicago, Ill. Draugystė Liet. Krau-ciu tures savo ketvirtą metinį pikniką 3 d. birželio, 1906 m. Bergmano darže, Riverside, Ill. Prades 9 val. ryto ir trauksis iki 11 val. vakaro. Grajis pul-ki lietuviszka muzika ir bus visoki vi-siems tinkamas maistas, kuris dar ant jo-kio pikniko nebuvo lygijoti. Pelnas nuo pikniko visais eils naudai kovojan-čiai Lietuvoje už laisvę ir susilpėjimui esančiai lietuviuociuose bei kalemuose kovotoju. Nuvažiuoti ant pikniko ga-lima: 12 ul. karais iki W. 52 Ave., o ten La Grange karais iki darui: Metropoli-tan elevatoriu Garfieldo Parkui iki 48 Ave., paskui La Grange karais iki dar-ful, arba 22 ul. karais iki W. 40 Ave., nuo kur La Grange karais iki vietai. Melidame visus kuokaitingiausiai at-silankyti ir gražiai ant svieto oro gra-žiame darže pasilankinti.

(1-2) Komitetas.

Sestas Metinis Pikninkas.

Chicago. Draugystė Sv. Antano iš Paduos, tures szesztą metinį pikniką nedėlio, 10 d. birželio, 1906, Bergmano darže, Riverside, Ill. Prades 9 val. ryto. Infenga 25c porai. Bergmano dar-žas yra gražus, naktijje szviečia daug be elektrizsko žiburių, mēla pasivaiz-ziuoti tarp žaliu medžių ir krumu ant svieto oro. Taurages muzika grajis lietuviszkas szokius; merginos su vai-kais pasirėngite, kur galėsite geriau siai pasirokti ir pasilankinti. Bus parengta 4 lenktynių skyrai: vaikams, merginoms, vaikams ir mergaitėms. Greičiausias gas gražu presentas. Bus viskas teip gražiai parengta, kad ir Ca-ras su Kuropatku nesisamtytu daly-vauti, bet tas parengta ne jiems, tik Chi-cagoes lietuviams. Kviecia visus ku-okaitingiausiai.

Komitetas.

Wilmerding, Pa. Wilmerdingo Lie-tuvos Seno draugystės sanariu temitike. Atmiktie, jog 3 d. birželio atsis bus la-bai svarbus susirinkimas. Atmiktie visi, jog butinai turite visi prisitikti ant svarbaus menesinio susirinkimo.

Sanarys, negalintis pributi dėl kokios nors svarbios priezasties turi prane-sat Komitetui draugystės pirmą susirinki-mo. Sanarys neprivaus ant šito susirinkimo ir nedavę jokios žinios apie sa-ve Komitetui, bus nubasutas 1 dol. Bu-tinai sanariui pributi, nes kiekvienas bus naudingas. Susirinkimas prasides 2 val. po pietu ant tos pačios Cunnigh-am sales.

L. S. Dr. tes sekret. J. Galinis.

(1-2)

Didelis Metinis Pikninkas.

Chicago. Apvėtinio Broliu Dr. te tures savo metinį pikniką, nedėlio, 3 d. birželio Schutz darže ant Des Plais-ave. ir 3205 ul., Riverside, Ill. prasides 9 val. ryto. Ia visa galima nuvažiuo-i.

rant Worksuose.
Randa dykai!
r Brandavok kita.
ili \$3250
viens is

ninku Zmoniu
 Rokesties,
 mant paluki drauge. Raudos \$39.00
 a su sūķestu ir 7 pēdu ponaņu su
 es apdabai; maudyķia, szilītas ir szai-

49-TA Ave

stai

sios Bendrijos po-
zilgo pakils
teje.

Willard T. Block, (iszdininks.)

je juos dabar po \$450
ikustejie po \$10 kas

noti in viduri miesto.

I AGENTAI
andler & Co.
BORN ST.
e. Atidaras kasdien ir nedelioniis.
JAS. E. HILBRETH,
Užvejeja. Savinyskas Skerius.

ADOMAS SZILINGIS.

678 Lietuviu patraiskiu Mažoje Azijoje nuo senovės iki jū pateko po valdžią perau. Paraiš Lietuvos Mitytoja, Chicago, Ill., 1906, pusl. 283 ir 4 dideliai mapos, parodančios vietas, kur senovėje lietuviai patraiskiu gyveno 800 meta prieš Kristaus gimimą.....50c

1525 Rankvedis gramata rašymui. Pamokinanči knygelė kaip rašyti gramatas visokioms reikšioms: ir visokių louma žmones: ir gimines, draugas, prekiaus, ponas, kunigus, u.....

010 Kaip Ma kolia persekioja Lietuva? Pagal V. Juretskio, rusų en žibūnų grupės kūrėją, V. Dembickis, Chicago, IL, 1900, pusl. 115, 116. 40c

010 Drynait Vaciu. Pasak kūr. Dembickis, IL, leid. Suir. I. Leisvamany Amer. Su pavaišku autoritara ir pavaiškiliu Lookono grupos, Chicago, IL, 1900, pusl. 88. Knygėlė pateikia reikalui pakėlimu motoriškoji. Ji nurodo priežastis, dėl kurių motoristai tapo žemesnės už tyrinai ir paduoda rydikius ant pakėlimu. 25c

1152 Kaip geriausiai laidoti numirėli? Pielisny Dro L. Wehman. Iš anglisko ligūdu kūr. V. Dembickis, Chicago, IL, 1900, pusl. 22. 15c

katekizmais ir mītrantura, Vīnīuje, 1800
 pusi. 68.....154
 Pinigus slukite ant adreso:
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

SKIS

idžiausias

ISAS ŠIEKORČIU

AIR
TIGU SIUNTIMO.

cago, Ill.

agentų, nes
lip pas
■
pėčių ir pinigų.

usias Pinigų ir
ir Šifkortes iš-
ietuviškų Kny-
ygos išsimoki-

tuojaus ir gau-
siteip:
'CHICAGO, IL

... ..

A. OLSZEWSKI'S

Isleistojas

LIETUVOS

~*~

LIETUVISKŲ KNYGŲ

Didžiausias

OFISAS ŠIFKORČIŲ

~*~

PINIGŲ SIUNTIMO.

924-33rd st. Chicago, Ill.

Reikalaujamas Šifkortės, ar siunsdamas Pini-
gus į Krają, neįeškok kitų agentų, nes
niekur geriau nerasi kaip pas

A. OLSZEWSKI.

Rašyk tuojaus ir gausi prekes Šifkorčių ir pinigų.

Čia yra didžiausias ir teisingiausias Pinigų ir
Šifkorčių Ofisas. Iš čia Pinigai ir Šifkortės iš-
eina pundaikais kožną dieną.

Čia yra Didžiausia Krautuė Lietuviškų Kny-
gų. Čia randasi geriausios knygos išsimoki-
nimui anglišką kalbą. Rašyk tuojaus ir gau-
si Knygų Kataliogą.

Su visais reikalais adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI,

924 33-rd St. Station 60, CHICAGO, ILL.

